

Územný plán obce Veľký Folkmar

Návrh riešenia

schválený Obecným zastupiteľstvom dňa:

č. uznesenia:

č. VZN:

Milan Grega
starosta obce

zodpovedný projektant
Ing. arch. Dezider Kovács

Košice, október 2014

názov dokumentácie:	Územný plán obce (ÚPN-O) Veľký Folkmar okres Gelnica
obstarávateľ dokumentácie:	Obec Veľký Folkmar Okres Gelnica
štatutárny zástupca:	Milan Grega starosta obce
tel.:	053/4799285
fax.:	053/4799285
kód obce:	543705
odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP	
	Ing. arch. Agnesa Hoppanová
druh dokumentácie:	územnoplánovacia dokumentácia
stupeň dokumentácie:	návrh riešenia
spracovateľ dokumentácie:	ARKA-architektonická kancelária, Košice spoločnosť s ručením obmedzeným Zvonárska ul. 23 040 01 Košice
štatutárny zástupca:	Ing. arch. Dezider Kovács konateľ spoločnosti
tel.:	055/7294151
fax:	055/7294151
e-mail:	arka@stonline.sk
hlavný riešiteľ:	Ing. arch. Dezider Kovács autorizovaný architekt r.č. 0753 AA
zodpovední riešitelia:	Ing arch. Dezider Kovács
- urbanizmus:	Ing. arch. Dušan MAREK
- technická infraštruktúra:	Ing. Juraj JOCHMANN
- doprava:	Ing. Milan KOLESAR
- demografia a bytový fond:	Ing. arch. Dezider KOVÁCS Ing. arch. Dušan MAREK
- príroda a krajina:	Ing. arch. Dušan MAREK
kresličské a písárske práce, adjustácia:	Anna VARHAŇOVSKÁ Helena ŠIMČÁKOVÁ Jozef ŽIARAN

Elaborát návrhu územného plánu mesta (ÚPN-O) Veľký Folkmar je vypracovaný v tomto rozsahu:

A. Textová časť

- Sprievodná správa
- Závazná časť
- Využitie PP na nepoľnohospodárske účely

B. Výkresová časť

1.	Širšie vzťahy	m 1: 50 000
2.	Návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	m 1: 10 000
3.	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny	m 1: 10 000
4.	Komplexné priestorové usporiadanie a funkčné využitie zastavaného územia	m 1: 2 000
5.	Návrh verejného dopravného vybavenia	m 1: 2 000
6.	Návrh verejného technického vybavenia Vodné hospodárstvo	m 1: 2 000
7.	Návrh verejného technického vybavenia Elektrika, telekomunikácie, plyn	m 1: 2 000
8.	Perspektívne použitie PP a LP na nepoľnohospodárske účely	m 1: 2 000
9.	Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	m 1: 2 000

Návrh verejného technického vybavenia
elektrika, telekomunikácie, plyn

Súhrnný obsah dokumentácie

Textová časť

Výkresová časť

1. Úvod	6
1.1. Dôvody na obstaranie územného plánu obce	6
1.2. Hlavné úlohy a hlavné ciele riešenia územného plánu	6
1.3. Vymedzenie územia, určeného k riešeniu a podrobnosť jeho riešenia	7
1.4. Špôsob spracovania územného plánu obce	8
1.5. Údaje o použitých podkladoch	8
1.6. Územno plánovacia dokumentácia, územnoplánovacie a územnotechnické podklady	9
1.7. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti	9
1.8. Osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja obce	14
1.9. Mapové podklady	15
2. Urbanistická štruktúra sídla	15
2.1. História obce	16
2.2. Súčasný stav urbanistickej štruktúry a funkčné členenie	16
2.3. Urbanistická koncepcia a kompozícia	17
2.4. Osobitné požiadavky na urbanistickú koncepciu obce	18
2.5. Regulácia funkčného využitia plôch a zástavby	18
2.6. Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce	20
2.7. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia obce	21
3. Kultúrne a výtvarné hodnoty obce, ochrana pamiatok	21
4. Základné demografické údaje a prognózy	22
4.1. Retrospektívny demografický vývoj obce	22
4.2. Domový a bytový fond	24
5. Hospodárska základňa	26
5.1. Ťažba nerastných surovín	26
5.2. Lesné hospodárstvo	26
5.3. Poľnohospodárska výroba	26
5.4. Priemyselná výroba, stavebníctvo, výrobné služby a sklady	26
6. Občianska vybavenosť	26
6.1. Zariadenia pre školstvo, výchovu a vzdelávanie	26
6.2. Kultúrna infraštruktúra	26
6.3. Zdravotníctvo	26
6.4. Sociálna starostlivosť	27
6.5. Vybavenosť komerčného charakteru, výrobné a nevýrobné služby	28
6.6. Šport a rekreácia	28
6.7. Turizmus a cestovný ruch	28
6.8. Služby pre cestovný ruch	28

7.	Doprava a dopravné zariadenia	29
7.1.	Cestná doprava	29
7.2.	Pešia a cyklistická doprava	31
7.3.	Statická doprava	31
8.	Vodné hospodárstvo	33
8.1.	Zásobovanie pitnou vodou	33
8.2.	Kanalizácia	35
8.3.	Vodné toky	36
9.	Zásobovanie elektrickou energiou	38
10.	Zásobovanie teplom	41
11.	Zásobovanie plynom	42
12.	Telekomunikácie	43
13.	Ochranné a bezpečnostné pásma	44
14.	Prírodné podmienky, ochrana prírody a krajinná ekológia	46
15.	Krajinnoekologická syntéza	47
16.	Krajinnoekologická interpretácia	48
17.	Krajinnoekologické hodnotenie	49
18.	Krajinnoekologický plán – ekologicky optimálne priestorové usporiadanie a využívanie územia	50
19.	Životné prostredie	51
20.	Záujmy obrany štátu, civilnej obrany, protipovodňovej a požiarnej ochrany	53
21.	Stratégia rozvoja obce, postup a etapy výstavby	54
22.	Návrh na vypracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov	54

1. Úvod

Názov obce:	Veľký Folkmar
Kód obce:	543705
Okres:	Gelnica
Kraj:	Košický samosprávny kraj
Počet obyvateľov sčítanie 2011:	940
Plocha katastrálneho územia sídla Veľký Folkmar:	2310 ha
Plocha zastavaného územia sídla k 1.1.1990 Veľký Folkmar	50,4 ha

1.1. Dôvody na obstaranie územného plánu mesta

Obec Veľký Folkmar patrí do okresu Gelnica v Košickom kraji. Keďže doposiaľ obec nemala spracovaný územný plán obce, rozhodla o jeho obstaraní. Pre obstaranie územného plánu obce bol stanovený postup v zmysle § 19a, odst. 1, podľa ktorého sa zabezpečuje vypracovanie Prieskumov a rozborov, Zadania a Návrhu ÚPN-O.

Prípravné práce na obstaraní Územného plánu obce boli začaté 12. októbra 2012 oznámením o začatí obstarávania Územného plánu obce Veľký Folkmar. V prvej etape prác bola vypracovaná dokumentácia Prieskumov a rozborov. V zmysle prijatého postupu nasledujúcou etapou je spracovanie Zadania pre vypracovanie Územného plánu obce Veľký Folkmar.

Návrh Zadania bol prerokovaný v súlade s §20, odst. 2 citovaného zákona s verejnosťou, dotknutými obcami, dotknutými orgánmi štátnej správy a dotknutými právnickými osobami v termíne od 03.12.2012 - 11.01.2013. Výsledky prerokovania Zadania boli vyhodnotené a premietnuté do čistopisu Zadania.

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Veľký Folkmar bolo schválené Obecným zastupiteľstvom obce Veľký Folkmar uznesením č. 2-1/2013 zo dňa 24.1.2013. Schválené zadanie je základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie koncepcie územného rozvoja obce.

1.2. Hlavné úlohy a hlavné ciele riešenia územného plánu

Hlavné ciele riešenia územného plánu obce sú najmä:

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z potrieb riešenej obce v oblasti územného rozvoja vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvaloudržateľného rozvoja. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia územného plánu obce nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jednotlivých funkcií využitia administratívneho územia riešenej obce,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinskej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,

- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov, v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľnočasových potrieb,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 15 – 20 rokov,
- v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územného plánu veľkého územného celku Košického kraja /ÚPN – VÚC/, s premietnutím jeho Zmien a doplnkov schválených KSK, uznesením č.245/2004 a záväznej časti vyhlásenej VZN č.2/2004 a Zmien a doplnkov 2009, ktoré boli schválené uznesením č. 713 zo dňa 24.08.2009 a záväzná časť vyhlásená VZN č.10/2009,
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce riešiť obec ako administratívne a územne samostatný celok a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na susedné obce vo východnej časti okresu Gelnica,
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN - O obce spracovať v súlade s platnou legislatívou pre územné plánovanie a v hĺbke a podrobnosti riešenia stanovenej touto legislatívou (zákon č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii).

1.3. Vymedzenie územia, určeného k riešeniu a podrobnosť jeho riešenia

Katastrálne územie obce Veľký Folkmar je vymedzené katastrálnymi hranicami obce a je situované vo východnej časti okresu Gelnica v Košickom kraji. Obec sa rozprestiera v severovýchodnej časti územia Volovských vrchov a čiastočne na nive Hornádu. Samotná obec leží v nadmorskej výške v rozhraní 379 m n.m. Rozloha katastrálneho územia obce je 2 310,25 ha.

Riešené územie pre spracovanie Územného plánu obce Veľký Folkmar sa vymedzuje v rozsahu celého administratívneho územia obce, ktoré je tvorené jedným katastrálnym územím. Riešené územie sa vymedzuje tak, aby v návrhu koncepcie rozvoja obce bolo možné riešiť funkčné a priestorové usporiadanie zastavaného územia obce, riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť výsledky prieskumov a rozborov v oblasti krajinoekologického plánu v rámci celého katastrálneho územia obce.

Návrhovým obdobím územného plánu obce bude rok 2025, dlhodobejší koncepčný výhľad rozvoja sídla bude urbanisticky riešený k roku 2030. Za východiskový (bilančný) sa bude považovať rok 2011, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a porovnateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Podľa súčasnej Metodiky spracovávania ÚPD sa však návrhové obdobie nepokladá pri riešení územnoplánovacej dokumentácie za rozhodujúce.

Návrh územného plánu je vypracovaný na mapových podkladoch v m1:2000 (zastavané územie), m 1:10000 (katastrálne územie obce) a v m 1:50000 (záujmové územie obce v podrobnostiach sídelnej a krajinej štruktúry a jeho nadradeného verejného dopravného a technického vybavenia.

1.4. Spôsob vypracovania územného plánu obce

Územný plán obce bude vypracovaný v intenciách požiadaviek stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) s vyplývajúcimi zmenami a doplnením následných zákonov a podľa Metodického usmernenia MŽP SR pre obstarávanie a spracovávanie územných plánov obcí z roku 2001, resp. ďalších aktuálnych interných predpisov a ustanovení MV a RR SR, týkajúcich sa obstarávania, spracovania, prerokovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.

V súlade s požiadavkou obstarávateľa ÚPN z výberového konania sa predpokladá vypracovať územný plán obce postupom podľa §§ 19-25 zákona v nasledovných, na seba postupne nadväzujúcich pracovných fázach:

- prípravné práce
- zadanie
- návrh územného plánu obce
- vyhotovenie čistopisu ÚPN-O Veľký Folkmar

1.5. Údaje o použitých podkladoch

Pri vypracovaní návrhu územnému plánu obce Veľký Folkmar boli použité tieto podklady:

- terénne prieskumy (Arka Košice, 2009),
- Územný plán VÚC Košického kraja - zmeny a doplnky 2014
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (MŽP SR, AUREX Bratislava, 2001),
- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov v SR k 26.5.2001, publikované Štatistickým úradom Slovenskej republiky
- Štatistický lexikon obcí SR 1992, 2002
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (SAV Bratislava, 1977)
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 2002)
- Zásady a pravidlá územného plánovania (VÚVA -Brno, Urbion Bratislava, 1983)
- Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu mesta (MŽP SR Bratislava, 2001)
- Údaje o sídle poskytnuté obstarávateľom

1.6. Územnoplánovacia dokumentácia, územnoplánovacie podklady a územnotechnické podklady

a) územnoplánovacia dokumentácia

- Prieskumy a rozborý spracované Architektonickou kanceláriou ARKA – spol. s r.o. Košice – r. 2011
- Zadanie pre územný plán obce Veľký Folkmar – schválené zastupiteľstvom obce uznesením č. 2-1/2012 zo dňa 24. 1. 2013.

b/ Ostatné územnoplánovacie a územnotechnické podklady, týkajúce sa obcí:

- Podrobná stragégia ekonomického rozvoja Hnileckej doliny – Technická univerzita Košice 2003
Obsahovo je využiteľná a bude zapracovaná do návrhu ÚPN-O.
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 – 2015 pre obec Veľký Folkmar – ODPADSERVIS Košice

c/ nadradená územnoplánovacia dokumentácia:

- „ÚPN VÚC Košický kraj ZaD 2014

Tento územný plán je vo svojich záväzných častiach (regulatívach funkčného využitia a priestorového usporiadania územia), uvedených vo vládnom nariadení k tomuto územnému plánu, resp. v uznesení regionálneho zastupiteľstva KSK, záväzným podkladom pre vypracovávanie územnoplánovacej dokumentácie nižších stupňov - najmä územných plánov miest a obcí.

Nadradeným územnoplánovacím podkladom je návrh Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS 2001), ktorý vypracoval AUREX Bratislava. Vláda Slovenskej republiky ho prerokovala a schválila na základe tejto konceptie vypracované Zásady pre realizáciu územného rozvoja Slovenska. KÚRS 2001 koncipuje princípy dlhodobého územného rozvoja Slovenskej republiky z hľadísk racionálneho využívania územia vo väzbe na predpokladaný sociálno-ekonomický a kultúrny rozvoj, s prihliadnutím na koncepciu a stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. Predikuje dlhodobý rozvoj sídelného systému, krajinej štruktúry a ochrany a tvorby životného prostredia, zosúladujúc ich s odvetvovými rozvojovými koncepciami (výroba, sociálna, dopravná a technická infraštruktúra, rozvoj rekreácie a turizmu). Určuje i verejnoprospešné stavby celorepublikového charakteru, najmä v oblasti nadradenej verejnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Rozvojová koncepcia územného rozvoja Slovenska je zároveň zosúladená s podmienkami a zámermi európskeho kontextu v zmysle "Zásad politiky rozvoja európskeho priestoru", prijatými v roku 1994 zasadáním Rady Európskej únie.

1.7. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na území obce, vrátane výstupov zo záväznej časti

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou KURS SR a ÚPN – VUC Košického kraja.

V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť týchto územnoplánovacích dokumentácií v riešení územného plánu obce rešpektovať.

Pre KURS 2001 boli v roku 2011 schválené vládou SR uznesením č. 513/2011 zo dňa 10.08.2011 Zmeny a doplnky č.1 KURS 2011. Zmeny a doplnky záväznej časti tejto ÚPD boli vyhlásené Nariadením vlády SR č.461/2011, ktorými sa mení Nariadenie vlády SR č. 528/2002 Z.z. , ktorým bola vyhlásená záväzná časť KURS 2001.

Pre ÚPN – VÚC Košického kraja boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené VZN č.2/2004. V roku 2014 bola spracovaná ďalšia aktualizácia ÚPN-VÚC Košického kraja – Zmeny a doplnky 2014, ktoré boli schválené uznesením č. 93 zo dňa 30 .6.2014 a záväzná časť vyhlásená VZN č.6/2014.

V riešení Územného plánu obce Veľký Folkmar je potrebné rešpektovať tie záväzné časti týchto nadradených územnoplánovacích dokumentácií, ktoré majú dopad na obec Veľký Folkmar. Do riešenia územného plánu obce je potrebné primerane premietnuť aj námety na rozvoj obce vyplývajúce z výstupov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľký Folkmar, spracovaného v roku 2008.

Záväzné časti KURS 2001 v znení schválených Zmien a doplnkov č.1 KURS 2011 a ÚPN – VÚC Košického kraja a jeho schválených Zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Veľký Folkmar:

a) Záväzná časť KURS 2001 v znení schválených Zmien a doplnkov č.1 KURS 2011

2. *V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry*

2.28. Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:

2.28.12. hornádsku rozvojovú os: Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice (v úseku Gelnica – Košice ako komunikačno-sídelnú os),

b) Záväzná časť ÚPN – VÚC Košického kraja a jeho schválených Zmien a doplnkov

2. *V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry:*

22.15.2. podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa;

- hornádsku rozvojovú os Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice,

2.17 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov

2.18 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

2.19 zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru

2.20 vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí.

3. *V oblasti sociálnej infraštruktúry:*
 - 3.2 vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
 - 3.3 vytvárať podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
 - 3.7 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - 3.8 podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry,

4. *V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu*
 - 4.8 viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
 - 4.10 rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
 - 4.11 podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
 - 4.13 vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
 - 4.14 vytvárať podmienky pre realizáciu cyklomagistrál: EuroVelo 11 v koridore hranica kraja s PSK – Košice – hranica s MR a Zemplínskej cyklomagistrály v koridore hranica kraja s PSK – Zemplínska šírava (vrátane cyklistického okruhu) – Zemplín – hranica s MR a siete nadväzujúcich cyklotrás nadregionálneho a regionálneho významu,

5. *V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry*
 - 5.1 chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,

- 5.2 zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb, prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3 podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridorov,
- 5.4 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
- a) územia lokalít zapísaných v zozname UNESCO,
 - b) pamiatkový fond, ktorý tvoria pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a národné kultúrne pamiatky, ako aj ochranné pásma všetkých kategórií pamiatkového fondu,
 - c) územia historických jadier miest,
 - d) známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
 - e) územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond.
 - f) novodobé urbanistické a architektonické diela,
 - g) areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
 - h) historické technické pamiatky,
 - i) historické krajinné štruktúry vrátane území s rozptýleným osídlením,
 - j) objekty, súbory, alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ochranné pásma ako aj objekty vedené v evidenciách pamätihodností miest a obcí,
 - k) územie Tokajskej vinohradníckej oblasti – nominácia do zoznamu UNESCO,
- 5.8 v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť, z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9 podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnéj štruktúry,
- 5.10 v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NEOCENT, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny
- 5.11 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,
- 5.13 identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu;
- 5.13.1. vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
- 5.14 podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou.

- 5.15 rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
6. *V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry*
- 6.7 rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne; cestné komunikácie:
- Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Košice – Slanec – Zemplínske Jastrabie – Veľké Kapušany – Ukrajina,
- 6.13 chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to 6.13.2. cestu č. II/547 v úseku Spišské Podhradie (Prešovský kraj, I/18) Krompachy – Košice, s obchvatmi sídiel Spišské Vlchy, Krompachy, Veľký Folkmar s úpravami trasy v horskom prechode Jahodná,
7. *V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:*
- 7.1 zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.4 na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
- 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10 zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach:
7.11.1 ležiacich v ochranných pásmach zdrojov vody,
7.11.2 s vybudovaným vodovodom,
7.11.3 nachádzajúcich sa v ochranných pásmach zdrojov podzemnej vody Košického kraja a v alúviách vodných tokov Bodva, Hornád, Torysa, Topľa, Ondava, Laborec, Uh a Latorica,
7.11.4. nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach
- 7.13. optimalizovať diverzifikované územné vedenie trás potrubných vedení strategických surovín (ropa, zemný plyn) v súlade s rozvojom ropného a plynárenského priemyslu s cieľom udržať a posilniť strategicky dôležité postavenie Košického kraja z pohľadu medzinárodných tranzitov,
- 7.14. „vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike“ podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,

8. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja:
- 8.2 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
 - 8.4 stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
 - 8.5 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,
 - 8.6 na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,
 - 8.7 zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov a rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
 - 8.8 zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,
 - 8.10 rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,
 - 8.11 vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných stavebných a poľnohospodárskych areálov
 - 8.12 vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifík jednotlivých regiónov kraja.

Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava

- 1.6.2. cesta č. II/547 v úseku Spišské Podhradie (Prešovský kraj, I/18) Krompachy – Košice s obchvatmi sídiel Spišské Vluchy, Krompachy, Veľký Folkmar s úpravami trasy v horskom prechode Jahodná,

1.8. Osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja mesta

Rozvoj obce obmedzujú alebo limitujú ochranné pásma, vyplývajúce zo všeobecne platných predpisov, resp. miestnych požiadaviek:

- ochranné pásmo cestných komunikácií a železnice,
- ochranné pásmo vzdušných elektrovedení a transformovní,
- ochranné a bezpečnostné pásma VTL a STL plynovodu,

- ochranné pásmo trás vodného hospodárstva,
- ochranné pásmo telekomunikačných trás a zariadení,
- ochranné pásmo pamiatkovej zóny a kultúrno-historických objektov,
- ochranné pásmo cintorína,
- pásmo hygienickej ochrany zariadení živočíšnej výroby,
- pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov,
- ochranné pásmo vodných tokov.

1.9. Mapové podklady

Pre vypracovanie územného plánu obce Veľký Folkmar boli z Geodetického a kartografického ústavu Bratislava, získané nasledovné mapové podklady:

- základná mapa SR ZM 10) v m 1:10 000, v rozsahu celého katastra obce
- základná mapa SR (ZM 50) v m 1:50 000, v rozsahu riešeného záujmového územia obcí (ťažiskového priestoru osídlenia – KÚRS 2001).
- z Katastrálneho úradu v Gelnici bol obstarávateľovi poskytnutý vektorový mapový podklad KN v rozsahu k.ú. obce pôvodná parcelácia, hranice a kódy BPEJ, pre riešenie zastavaného územia. Podklad zastavaného územia obce bol vektorovo doplnený vrstevnicami z mapového podkladu ZM 10.

2. Urbanistická štruktúra sídla

Urbanistická štruktúra sídla vychádza z prírodných daností a vývoja obce. Obytná zástavba sa rozvíjala prevažne okolo obslužnej komunikácie. Urbanistická štruktúra zástavby sídla je tvorená prevažne zástavbou rodinných domov, ktoré sú väčšinou jednopodlažné s podkrovím. Väčšina domov je vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Prevažne v centrálnej časti sa nachádzajú objekty občianskej vybavenosti. Celý tento priestor je doplnený čiastočne upravenými plochami verejnej zelene. Disponibilita tohto priestoru dáva možnosti jeho dotvorenia s plochami verejnej zelene a drobnou architektúrou s parkovými úpravami.

Pôvodná architektúra objektov sa zachovala iba na starších objektoch, ktoré potrebujú rekonštrukciu resp. prestavbu. Súčasná obytná zástavba pochádza prevažne len z 20. storočia.. Po roku 1945 sa murované domy stavali na obdĺžnikovom pôdoryse L a neskôr štvorcovom. Sú podpivničené s prístavbami pre domáce hospodárstvo, skladovanie a chov drobných domácich zvierat. Novšou zástavbou sa obec rozširovala a vytvorili sa paralelné ulice s novšou už poschodovou zástavbou prevažne so sedlovými a valbovými strechami. Pre výstavbu rodinných domov sa využili a využívajú voľné plochy vo východnej aj západnej časti obce vo väzbe na zastavané územie.

Areál poľnohospodárskej výroby, plochy skladov a ďalšie výrobné plochy sú situované na južnom okraji sídla. Areál zberného dvora a ostatné plochy výroby a skladov sú situované v juhovýchodnej časti obce pri ceste II/547.

Športový areál (futbalové ihrisko) je situovaný v severnej časti zastavaného územia. Dopravné napojenie areálu je vyhovujúce.

Štruktúra obytnej zástavby v sídle je tvorená objektami rodinných domov. Situovanie objektov na pozemkoch je pozdĺž ulíc. V zadnej časti sú hospodárske objekty a plochy záhrad.

Pre súčasnú urbanistickú štruktúru a priestorové usporiadanie obce je charakteristické jej rozloženie pozdĺž cesty II/547 prechádzajúcej obcou s kompaktnou zástavbou. Táto cesta je základom urbanistickej štruktúry na ktorú nadväzujú všetky miestne prístupové a obslužné komunikácie. Zástavba sa prirodzene dopĺňa sústavou miestnych komunikácií a trasami technickej vybavenosti.

Štandardnými zariadeniami sociálneho a komerčného občianskeho vybavenia je obec primerane vybavená.

2.1. História obce

Obec Veľký Folkmar sa prvý krát spomína v roku 1336 s názvom Villa Volkmar a vznikla na území, ktoré dal roku 1282 kráľ Ladislav komesovi Jakubovi.

Neskoršie je doložená pod názvami "Villa Falkmari" /1368/, "Folkmarfalua" /1393/, "Folkmar" /1460/, "Folmark" /1477/, "Folkmár" /1808/. Obec bola spočiatku typickou dedinou, kde žili prevažne poddaní Jekelfalušiovcov. Koncom 15. storočia ju získali Zápoľskovci, stala sa tak súčasťou obrovského hradného panstva Spiš. O prvých obyvateľoch Folkmara možno predpokladať, že išlo o slovenské a nemecké etnikum. V 18. storočí je obec už čisto slovenská. Jej obyvatelia sa živili prevažne baníctvom, hámorníctvom, uhliarstvom a drevorubačstvom. Až v roku 1920 dostala obec terajšie pomenovanie Veľký Folkmar.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec Veľký Folkmar do druhej veľkostnej skupiny (500- 1000 obyv.) obcí v Košickom kraji. Leží na rozvojovej osi tretieho stupňa - hornádska rozvojová os Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice. Je vidieckym sídlom. V obci prevažuje jednopodlažná alebo dvojpodlažná zástavba. V centrálnej časti je základná kostra sídla pôvodná. Pôvodných domov čiastočne rekonštruovaných alebo prestavaných je tu niekoľko.

V súlade so záväznými výstupmi ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné posilňovať rozvoj vidieckych sídiel v podhorských oblastiach a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto intenciách je potrebné v Územnom pláne obce Veľký Folkmar riešiť ďalší rozvoj obce.

2.2. Súčasný stav urbanistickej štruktúry a funkčné členenie obce

Okolie zastavaného územia obce je odlesnené územie a tvoria ho prevažne trvalé trávnaté porasty a poľnohospodársky obrábané plochy. Vo východnej časti k.ú. a vo vzdialenejších západných polohách sa nachádzajú lesné porasty (cca 67,2% územia) tvorené prevažne listnatým lesom, v ktorom sú riedko zastúpené ihličnaté dreviny. Cez k.ú. obce preteká vodohospodársky významný tok Kojšovský potok a do územia zasahuje aj vodná nádrž Ružín.

Urbanisticky je obec založená okolo hlavnej kompozično - prevádzkovej osi, ktorá je daná cestou II/547 Košice- Jaklovce. Pozdĺžny tvar sídla je rozvetvený priamo z centra na severovýchodnú stranu a juhozápadnú stranu. Pôvodná zástavba je zachovaná okolo centra obce. Novšie domy situované v severovýchodnej časti zastavaného územia obce.

Dominantu obce Veľký Folkmar je rímskokatolícky kostol sv. Michala, ktorý sa nachádza v centre obce.

Obec má prevládajúci obytný charakter s doplňujúcimi výrobnými funkciami poľnohospodárskej výroby a skladového hospodárstva, ktoré sú situované v okrajových polohách prevažne v južnej a západnej časti územia. Plochy občianskej vybavenosti sú situované v účelových aj polyfunkčných objektoch prevažne v centrálnej časti sídla.

Pre priestorovú štruktúru je v centrálnej časti charakteristická dvojpodlažná zástavba. Určujúcim prvkom pri vytvorení urbanistickej štruktúry bol reliéf sídla s dominantou rím. kat. kostola v strede obce.

2.3. Urbanistická koncepcia a kompozícia

Princíp urbanistickej koncepcie a kompozície ďalšieho rozvoja obce spočíva najmä v prirodzenom naviazaní na logiku jej doterajšieho urbanistického vývoja a na jeho súčasnú urbanistickú štruktúru. Štýl zástavby v navrhovaných rozvojových plochách zodpovedá prirodzenému charakteru obytnej zástavby s priestorovo členenými sústavami rôznych funkčných objektov, primerane koncipovaných k miestnym prístupovým komunikáciám. Navrhované objekty rodinných domov majú byť maximálne dvojpodlažné na tradične usporiadaných pozemkoch, ukončovaných plochami prídomových záhrad.

Dôležitým faktorom urbanistickej kompozície je zachovanie a rozvíjanie prirodzeného začlenenia navrhovanej obytnej zástavby. Doterajší vzťah, spočívajúci v racionálne usporiadanej sústave menších a členených zoskupení hmôt objektov je nevyhnutné zachovať a naďalej rozvíjať. Udržiavať pritom rozličnosť a priestorovú mnohorakosť (pestrosť) usporiadania a využívania prídomových hospodárskych stavieb a úžitkových záhrad. Rešpektovať charakteristickú druhotnú krajinnú štruktúru v najbližšom okolí obce, vrátane skupín zelene.

Kompozícia obce je dôležitá i z diaľkových pohľadov, najmä od cesty II. triedy. Vo vnútorných priestoroch obce je potrebné naďalej zachovať, podporovať a rozvíjať priestorovú členitosť, rozmanitosť štruktúry stavebných objektov a usporiadania zástavby na pozemkoch. Zvlášť dôležité bude rešpektovanie tohto charakteristického znaku priestorovej rozmanitosti i v priestoroch navrhovanej sústredenej výstavby nových rodinných domov, kde bude pre dosiahnutie prirodzenej rozmanitosti vhodné využívať lokálne prírodné danosti, terénne podmienky a zámerné architektonické členenie a priestorové riešenie štruktúry objektov. Potrebné je rešpektovať a rozvíjať charakteristický výraz uličných priestorov v jestvujúcej zástavbe.

Územný plán definuje hlavné princípy urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určuje osobitné podmienky alebo obmedzenia a stanovuje záväzné a smerné regulatívy, vzťahujúce sa k faktorom verejných záujmov a priestorom a funkciám v sídle. Vymedzuje možnosti funkčného využitia územia, spôsobu a intenzity jeho zastavania.

Pre návrh územného plánu obce je určené:

- rešpektovanie jestvujúcej urbanistickej štruktúry všetkých častí obce v rámci funkčného členenia a charakteru zástavby, ktorá vznikla v rôznych historických etapách a ich integráciu do funkčného urbanistického celku.

- návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce je riešené tak, aby boli vytvorené priestorové a funkčné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla.

- z hľadiska celkovej urbanistickej koncepcie obce sa navrhuje viac rozvojových lokalít a lokality vyhodnotili z hľadiska časovej výhodnosti realizácie výstavby, vplyvu objektívnych a subjektívnych faktorov (PP, vlastnícke vzťahy, pripravenosť územia v rámci technickej a dopravnej infraštruktúry) a člení ich na navrhované a výhľadové.
- minimalizácia konfliktov výrobných, skladových a poľnohospodárskych areálov a prevádzok z aspektu kvality životného prostredia a dopravných väzieb.
- dobudovanie športových zariadení s príslušnou vybavenosťou.
- priestorové zásady a regulatívy pôdorysného a výškového usporiadania zástavby tak, aby boli rešpektované historické dominanty a kompozične významné urbanistické a architektonické celky.

2.4. Osobitné požiadavky na urbanistickú koncepciu obce

Územný plán musí definovať hlavné princípy urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určiť osobitné podmienky alebo obmedzenia a stanoví záväzné a smerné regulatívy, vzťahujúce sa k faktorom verejných záujmov a priestorom a funkciám v sídle. Vymedzí možnosti funkčného využitia územia, spôsobu a intenzity jeho zastavania.

V návrhu územného plánu obce je potrebné:

- rešpektovanie jestvujúcej urbanistickej štruktúry všetkých častí obce v rámci funkčného členenia a charakteru zástavby, ktorá vznikla v rôznych historických etapách a ich integráciu do funkčného urbanistického celku,
- návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť tak, aby boli vytvorené priestorové a funkčné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla,
- z hľadiska celkovej urbanistickej koncepcie sídla navrhnuť viac rozvojových lokalít a lokality vyhodnotiť z hľadiska časovej výhodnosti realizácie výstavby, vplyvu objektívnych a subjektívnych faktorov (PP, vlastnícke vzťahy, pripravenosť územia v rámci technickej a dopravnej infraštruktúry) a členiť ich na navrhované a výhľadové,
- minimalizáciu konfliktov výrobných, skladových a poľnohospodárskych areálov a prevádzok z aspektu kvality životného prostredia a dopravných väzieb,
- dobudovanie športových zariadení s príslušnou vybavenosťou,
- navrhnuť priestorové zásady a regulatívy pôdorysného a výškového usporiadania zástavby tak, aby boli rešpektované dominanty: hrad kostol a kompozične významné urbanistické a architektonické celky,
- riešiť lokality pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska ich priestorovo kompozičných a dopravných väzieb na obec a okolie,
- s rešpektovaním požiadaviek na environmentálne vhodné a bezpečné využívanie územia.

2.5. Regulácia funkčného využitia plôch a zástavby

Funkčné zónovanie jednotlivých priestorov obce a usporiadanie jej vnútornej štruktúry so snahou o odstránenie alebo minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení jednotlivých druhov zástavby. Pre praktické dosiahnutie vhodnej výstavby v jednotlivých častiach obce sa v územnom pláne stanovuje regulácia prípustnosti jednotlivých funkcií v konkrétnom území obce nasledovne:

Funkčná plocha pre rodinné domy

a) územie slúži:

- pre bývanie formou rodinných domov s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami (napr.: garáže, hospodárske stavby).

b) na území je prípustné umiestňovať:

- rekreačné objekty - chalupy,
- rekreačnú vybavenosť – penzión,
- objekty drobnej výroby hygienicky vhodné do obytnej zóny,
- verejné a technické vybavenie,
- v objektoch rodinných domov je možné situovať prevádzky komerčného charakteru a služieb,

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva

Funkčná plocha pre bytové domy.

a) Územie slúži:

- pre prevažne obytnú zástavbu a pre doplnujúce umiestnenie zariadení základnej vybavenosti. obchodných, sociálnych a správnych zariadení. kombinovaných s funkciou bývania

b) Na území je prípustné umiestňovať:

- rodinné a viac bytové domy vo voľnej alebo skupinovej zástavbe
- viacúčelové objekty s funkciou bývania, doplnenou o funkciu maloobchodu, zdravotníctva, alebo menších bývanie nerušiacich živnosti a nevýrobných (osobných) služieb
- samostatné objekty základnej občianskej vybavenosti. maloobchodu, nerušiacich živností a nevýrobných služieb alebo zariadenia pre kultúru a pre verejné stravovanie a športové plochy .

c) Na území je zakázané umiestňovať:

- plochy vyššej a rekreačnej a športovej vybavenosti a zariadení vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

Funkčná plocha občianskej vybavenosti

a) Územie slúži:

- pre stavby základnej a vyššej občianskej vybavenosti;

b) Na území je prípustné umiestňovať:

- zariadenia pre maloobchod, služby, živnostenské aktivity nerušivého charakteru pre obytnú funkciu
- doplnkovú funkciu bývania
- verejné a technické vybavenie,
- rekreačnú vybavenosť – penzión,
- plochy zelene.

c) Na území je zakázané umiestňovať:

- plochy priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

Funkčná plocha športovej vybavenosti

a) Územie slúži:

- pre umiestnenie objektov, plôch a zariadení rekreácie a športu pre obyvateľstvo

b) Na území je prípustné umiestňovať:

- verejné a technické vybavenie
- objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové rekreačné a športové aktivity
- objekty pre doplnujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
- služobné byty pre správcov zariadení
- plochy zelene.

- c) Na území je zakázané umiestňovať:
- plochy bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

Funkčná plocha rekreačnej vybavenosti

- a) územie slúži:
- pre umiestnenie chalúp, rekreačných domčekov a záhradkárskeho lokalít
- b) na území je prípustné umiestňovať:
- verejné a technické vybavenie
 - objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
 - plochy zelene
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

Funkčná plocha výroby a výrobných služieb

- a) územie slúži:
- pre koncentrovanú výrobu, výrobné účely a služby, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek.
- b) na území je prípustné umiestňovať:
- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, výrobné areály
 - maloobchodné činnosti a služby
 - servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť
 - skladové objekty
 - účelové zariadenia špecifickej vybavenosti, ktoré nie sú vhodné do obytných, rekreačných a zmiešaných území,
 - zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry,
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy bývania, základnej a vyššej vybavenosti, rekreácie a športu.

Funkčná plocha hospodárskych objektov

a) Územie slúži:
pre stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby

b) Na území je prípustné umiestňovať:
služby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou
agroturistické areály
plochy skladového hospodárstva a logistiky.

c) Na území je zakázané umiestňovať:
plochy bývania, základnej a vyššej vybavenosti.

2.6. Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

- navrhnuť územia určené na prestavbu a rekonštrukciu, príp. na asanáciu.
- podľa potreby riešiť skôr individuálne asanácie objektov.
- stavebné pozemky pre RD treba lokalizovať podľa týchto zásad:
 - využiť disponibilné prieluky,
 - novými obytnými okrskami vhodne dotvoriť územnú štruktúru obce
 - predpokladanú potrebu do roku 2030 riešiť v etapách,
- predpokladané plochy zástavby po časovom horizonte 2030 označiť ako rozvojové.

2.7. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania obce

Navrhovaným riešením územného plánu obce sa má dosiahnuť principiálne funkčné využívanie jednotlivých priestorov a usporiadanie vnútornej štruktúry so snahou o odstránenie alebo minimalizovanie príp. prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení jednotlivých druhov zástavby.

Územný plán stanoví priestorové a funkčné regulatívy územia formou záväzných a smerných regulatívov pre jednotlivé bloky zástavby, ktoré budú východiskom pri umiestňovaní stavieb a rekonštrukciách s regulatívami:

funkčná využiteľnosť pozemkov,
rešpektovanie obmedzujúcich javov, prvkov a činností v území ako komunikácie, technická infraštruktúra, ochranné pásma, atď..

Ostatné časti riešenia územia budú mať charakter smerných údajov.

Pre riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v návrhu územného plánu sú nasledujúce požiadavky:

- vymedziť vhodné plochy pre ďalší územný rozvoj obce v rámci funkcie obytnej, vybavenostnej, výrobnjej a športovo rekreačnej,
- pokiaľ možno, vyhýbať sa neekonomickému riešeniu jednostranne obostavaných komunikácií, aby sa nezvyšovali náklady na vybudovanie technickej infraštruktúry,
- popri rozvoji obytných funkcií obce zaoberať sa v adekvátnom rozsahu aj rozvojom ďalších funkcií územia,
- pri lokalizácii novej zástavby rešpektovať stanovené ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma, ako aj požiadavky ochrany prírody a prírodných zdrojov,
- využiť všetky disponibilné plochy v zastavanom území obce s rešpektovaním požiadaviek na environmentálne vhodné a bezpečné využívanie územia.

3. Kultúrne a výtvarné hodnoty mesta, ochrana pamiatok

Na území obce nie sú evidované národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. V k.ú. obce sú však evidované viaceré archeologické náleziská s výskytom ojedinelých nálezov – napr. nález zlatých mincí, jaskynné lokality s osídlením z praveku.

V Územnom pláne obce je potrebné :

- navrhnuť obnovu kultúrno-historických drobných stavieb sakrálnej architektúry nachádzajúcich sa na území obce a riešiť úpravu jej okolia,
- preveriť možnosť zaradenia lokálne významných pamiatok do evidencie miestnych pamätihodnosti v zmysle § 11 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Návrh:

- rešpektovať kultúrne pamiatky,
- rešpektovať ochranu archeologických lokalít a zväziť ich zapojenie do rozvoja rekreácie, pričom musia byť dodržané zásady ich ochrany.

4. Základné demografické údaje a prognózy

Údaje o obyvateľstve a o jeho sociálno-ekonomickej štruktúre a aktivite sú analyzované najmä na základe údajov Štatistického úradu z roku 2009 a výsledkov, získaných v celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov z roku 2011.

4.1. Retrospektívny demografický vývoj obce

Doterajší demografický vývoj od r. 1970 zaznamenával neustály pokles trvale bývajúceho obyvateľstva. Podľa výsledkov jednotlivých cenzov, bol dlhodobý vývoj počtu obyvateľov nasledovný:

Vývoj a charakteristika demografického potenciálu

V súčasnosti žije v obci Veľký Folkmar 940 obyvateľov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 2310,251 ha, priemerná hustota osídlenia 41 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1991 – 2011

Rok sčítania	1991	2001	2011
počet obyvateľov	957	930	940
prírastok obyvateľov		- 27	+ 10
Ø ročný prírastok		-0,28%	+0,1

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Veľký Folkmar zaznamenala po roku 2001 úbytok obyvateľov, kedy prírastok obyvateľov dosiahol zápornú hodnotu. Vzhľadom na demografický pokles sa obec dostáva do kategórie regresívnej populácie.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2001 – 2010

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2001 ¹⁾ abs.	930	170	560	253	
%	100,00	18,3	54,4	27,2	
2010 abs.	940	153	541	246	
%	100,00	16,2	57,5	26,1	

¹⁾ údaj podľa SODB

Z uvedeného prehľadu (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) môžeme konštatovať, že v obci Veľký Folkmar dochádza k postupnému starnutiu obyvateľstva.

Stav a vývoj obyvateľstva obce

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1991, 2001 a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR – Krajská správa Košice.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

kategória obce	priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – +2 %
regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

predproduktívny vek	0 – 14 rokov
produktívny vek	muži 15 – 59 rokov, ženy 15 - 54 rokov
poproduktívny vek	muži 60 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

hodnota indexu vitality	typ populácie
nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Návrh pre obec Veľký Folkmar

Obdobne ako väčšina okresov Košického kraja aj okres Gelnica zaznamenával od roku 1970 nárast počtu obyvateľov, avšak tempo rastu malo prevažne klesajúcu tendenciu. V období rokov 1991 – 2001 sa tempo rastu zvýšilo. Spomaľovanie rastu obyvateľstva je vo všeobecnosti spôsobené znižovaním prirodzených prírastkov, najmä poklesom pôrodnosti. Táto skutočnosť sa prejavuje zhoršením vekovej skladby, v ktorej sa zväčšuje zastúpenie starších vekových skupín. Okres Gelnica môžeme napriek tomu zaradiť medzi územia so stagnujúcou populáciou. Špecifikom, ktoré výraznejšie ovplyvňuje prírastky obyvateľstva je rómske etnikum, tvorí v okrese 4,45% populácie.

Podľa „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ počet obyvateľov v okrese bude naďalej rásť do roku 2015, jeho tempo sa výrazne spomalí po roku 2020. K zmenám dôjde aj v rozložení vekových skupín, kedy začne klesať predproduktívna a narastať produktívna zložka obyvateľstva.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2025 v obci Veľký Folkmar sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10‰ za rok.

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSAT Bratislava 2004) a doterajšieho vývoja obyvateľstva, možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2030

Rok	1991	2001	2011	2030
Veľký Folkmar	957	930	940	1050

Počet obyvateľov za obdobie rokov 1991 až 2011 zaznamenával len čiastočný pokles. Vzhľadom na zmenené politicko-ekonomické pomery (rozvoj turistického ruchu) a zabezpečenie rozvojových možností jestvujúcich funkčných plôch výrobných kapacít a záujem o bývanie (v nájomných bytoch) v obci z okolitých sídiel, sa očakáva rast obce o počet evidovaných záujemcov o bývanie.

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Gelnica a za Košický kraj (podľa ÚPN-VÚC Košického kraja- ZaD 2009) :

Okres Gelnica:

2010 - 2025 prírastok (priem. ročný index rastu 0,07%)..... + 326 obyvateľov

Košický kraj (NUTS 2):

2010 - 2025 prírastok (priem. ročný index rastu 0,12%).....+ 13 762 obyvateľov

Ekonomická aktivita

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 930 obyvateľov obce tvorilo 560 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 48,70 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 76 osôb.

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Gelnica vykazoval vo februári 2012 20,79 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2030“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2025 nárast poproduktívnej zložky populácie.

Predpokladaný vývoj zamestnanosti obyvateľstva

V riešení územného plánu je potrebné rozvoj obce orientovať tak, aby bol maximálne využitý rozvojový potenciál obce pre zvýšenie ponuky pracovných príležitostí. V zmysle stratégie rozvoja obce premietnutej v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa v obci plánuje rozvoj podnikania a podpora zriadenia výrobných a nevýrobných prevádzok, ktoré môžu prispieť k zvýšeniu ponuky pracovných miest v obci.

4.2. Domový a bytový fond

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 domový fond tvorilo 380 bytov, z ktorých bolo 30 v bytových domoch.

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo z 350 domov trvale obývaných domov 269.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1991 – 2001

Rok sčítania	1991	2001
Počet trvale obývaných domov	334	350
Prírastok		+ 16
Počet bytov/1 000 obyv.	349	376
Okres Gelnica	289,4	275,9
Košický kraj	297,9	296,8

Vývoj obložnosti v rokoch 1991 - 2001

Rok sčítania	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	4,00	4,50
Okres Gelnica	3,46	3,62

Košický kraj	3,36	3,37
--------------	------	------

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Veľký Folkmar možno konštatovať, že doterajší vývoj bytov bol priaznivý a v sledovaných ukazovateľoch presahoval hodnoty okresu a kraja.

Výhľadová potreba bytov

Rok	Počet obyv.	Obložnosť bytu	Počet bytov celkom		Nová výstavba bytov
			stav	prírastok	návrh
1991	957	2,86	334		
2001	930	2,65	350	+ 16	
2011	940	2,47	380	+ 30	
2030	1050	2,53	414	+ 34	34

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu existujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Vzhľadom na to, že v súčasnosti sú v obci Veľký Folkmar hodnoty obložnosti bytu a počet bytov na 1000 obyv. priaznivejšie ako ukazovatele odporúčané pre okres Gelnica v roku 2025 (ÚPN-VÚC Košický kraj, Zmeny a doplnky 2009) :

- počet obyvateľov na jeden byt.....3,3 obyv./byt
- počet bytov na 1 000 obyvateľov303 bytov

bude potrebné v riešení ÚPN-O obce uvažovať s hodnotou ukazovateľa obložnosti bytu podľa doterajšieho trendu v obci (2,53 obyv/byt) a navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, zodpovedajúcu prognóze demografického vývoja obce, pričom je potrebné počítať aj s vytvorením ponukových plôch pre výstavbu rod. domov a bytových domov aj pre záujemcov mimo obce.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné navrhnuť rozvoj bývania, tak aby bol dosiahnutý celkový cieľ zvýšenia kvality bývania na základe týchto ukazovateľov

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov obce a potrebám súvisiacim so znižovaním obložnosti,
- vymedziť plochy pre obytnú funkciu v rámci zastavaného územia na plochách nadmerných záhrad, existujúcich prieluk s možným obojstranným obstavaním uličného priestoru a mimo zastavaného územia,
- vytvoriť plochy pozemkov pre výstavbu rodinných domov v podobe ponukových plôch pre príp. záujemcov z okolia a preveriť možnosti využitia územia pre rozvoj bývania najmä v juhozápadnej časti obce,
- preveriť možnosti výstavby rodinných domov aj v ďalších lokalitách v zastavanom území aj mimo neho,
- preveriť možnosť výstavby nájomných bytových domov v západnej a južnej časti obce, navrhnuť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy.

5. Hospodárska základňa

5.1. Ťažba nerastných surovín

V katastrálnom území Veľký Folkmar sa nachádza chránené ložiskové územie "Folkmarská skala", ev. č. 71/e určené na ochranu ložiska vápenca rozhodnutím Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi č. 1906-631-Pk-Bz/90 z 20.08.1990. Organizácia určená na zabezpečenie ochrany výhradného ložiska v súčasnosti ŠGUDŠ Bratislava. V katastrálnom území obce sú evidované staré banské diela.

5.2. Lesné hospodárstvo

V katastrálnom území sa nachádzajú lesné pozemky o celkovej výmere 1552,74 ha /údaje podľa katastr. port/, ktoré sú obhospodarované spoločnosťami Bývalý urbariat, pozemkové spoločenstvo V. Folkmar a Správou obecných lesov Veľký Folkmar s.r.o.

5.3. Poľnohospodárska výroba

Významnejšou hospodárskou aktivitou v obci je poľnohospodárska výroba zabezpečovaná poľnohospodárskymi podnikmi Agrodružstvo Gelnica. Na k.ú obce Veľký Folkmar sa zaoberá rastlinnou a živočíšnou výrobou (chov oviec).

Areál je v nevyhovujúcom technickom stave - vyžaduje kompletnú prestavbu podľa nových požiadaviek a funkčnej náplní resp. sú ponukovými plochami pre budúcich investorov v oblasti poľnohospodárskej alebo priemyselnej výroby a skladového hospodárstva príp. logistiky, vzhľadom na výhodnú polohu a dopravné napojenie.

5.4. Priemyselná výroba, stavebníctvo, výrobné služby a sklady

Na kat. území obce Veľký Folkmar sa nachádza výrobná plocha bývalej prevádzky píly, areál prevádzky PLAST, s.r.o. Navrhované lokality pre priemyselnú výrobu a skladové hospodárstvo sú riešené v rámci jestvujúcich výrobných areálov a na území bezprostredne na nich naväzujúce resp. na území jestvujúcich poľnohospodárskych dvoroch.

6. Občianska vybavenosť

V obci sa nachádzajú zariadenia základnej občianskej vybavenosti. V rámci sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, sociálne zariadenia) sú v obci zastúpené zariadenia školstva, kultúry a zdravotníctva. V obci je základná škola pre 1-9. ročník, ktorá kapacitne postačuje. V obci je materská škola s jednou triedou.

Obec má kultúrny dom. V obci sa nachádza ambulancia obvodného lekára.

Z verejných služieb má obec úradovňu obecného úradu. Objekt obecného úradu s poštou a požiarnou zbrojnicou sa nachádza v centre obce v spoločnom objekte.

V obci sú dva kostoly - rímskokatolícky kostol sv. Michala a evanjelický kostol. Obec má dva verejné cintoríny. Navrhujeme vybudovať domu smútku.

Obchodná činnosť a vybavenosť je sústredená v predajni potravín a textilu. Stravovacie zariadenie je v pohostinstve. Ťažiskom športovej vybavenosti obce je futbalové ihrisko.

Potreby rozvoja zariadení základnej občianskej vybavenosti sa vzťahujú najmä k územiám s koncentráciou jestvujúcej obytnej zástavby, vrátane vybavenosti sociálneho charakteru. Keďže demografické prognózy predpokladajú nižší rast počtu obyvateľov, možno jestvujúcu základnú vybavenosť považovať za kapacitne dostačujúcu s primeranou dostupnosťou.

Komerčné zariadenia občianskej vybavenosti sú lokalizované najmä v ťažiskových priestoroch obce. Podobne je umiestnená prevažujúca časť zariadení, poskytujúcich nevýrobné služby, resp. služby obyvateľstvu, zariadení pre kultúru, verejné stravovanie a verejné ubytovanie, ale aj administratívno - správnych zariadení .

6.1. Zariadenia pre školstvo, výchovu a vzdelávanie

V obci sa nachádza základná škola. V roku 2011 mala škola 116 žiakov. K tejto základnej škole je zároveň pričlenená materská škola, ktorú v súčasnosti navštevuje 13 detí. ZŠ navštevujú aj deti z okolitých obcí.

Návrh

ZŠ potrebuje rekonštrukciu, predovšetkým znížiť energetickú náročnosť prevádzky a rekonštrukciu hygienických zariadení. Výhľadovo navrhujeme rozšíriť o telocvičňu.

6.2. Kultúrna infraštruktúra

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorého kapacita je 120 sedadiel. Kultúrny dom má kuchynku, vlastné ozvučenie a osvetlenie. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia a príležitostné oslavy a burzy.

Návrh

Budovu kultúrneho domu modernizovať, prestavať na viacúčelovú sálu a zvýšiť flexibilitu hlavnej sály, znížiť energetickú náročnosť prevádzky.

6.3. Zdravotníctvo

Poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti je zabezpečené neštátnymi zdravotníckymi zariadeniami.

6.4. Sociálna starostlivosť

Obec zabezpečuje občanom sociálnu starostlivosť poskytovaním vecných a finančných pomoci a podporuje činnosť klubu dôchodcov.(kapacita 70-80 stoličiek)v objekte MŠ

Návrh:

- rozšírenie a modernizácia klubu dôchodcov
- výstavba nájomných bytov (pre sociálne znevýhodnených občanov)

Správa, verejná správa, inštitúcie

Objekt obecného úradu s poštou a požiarnou zbrojnicou sa nachádza v centre obce v spoločnom objekte. V zásade sú potreby štátnej a samosprávnej administratívy saturované a netreba uvažovať so žiadnou územnou rezervou.

6.5. Vybavenosť komerčného charakteru, výrobné a nevýrobné služby

Komerčné zariadenia občianskej vybavenosti sú lokalizované najmä v ťažiskových priestoroch centra. Podobne je v centrálnej časti umiestnená prevažujúca časť zariadení, poskytujúcich nevýrobné služby, resp. služby obyvateľstvu.

6.6. Šport a rekreácia

Športové dianie v obci je sústredené najmä v školách a v priestoroch futbalového ihriska vo východnej časti zastavaného územia sídla. Na území obce je pre športovcov k dispozícii futbalové ihrisko, viacúčelové ihrisko.

Návrh:

- v jestvujúcej i navrhovanej obytnej zástavbe je potrebné vytvárať najmä podmienky územnej saturácie bydlisku blízkych zariadení pre každodenné športovo-rekreačné (voľnočasové) aktivity a viacúčelovo využívať jestvujúce ihriská,
- riešiť návrh detských ihrísk,

6.7. Turizmus a cestovný ruch

Územie obce patrí do rekreačného územného celku Volovské vrchy a do nadregionálneho strediska turizmu, v ktorom poloha pri vodnej nádrži Ružín poskytuje dobré podmienky pre rekreáciu.

Prírodné prostredie riešenej obce má vytvorené dobré predpoklady aj pre rozvoj cestovného ruchu vo vidieckom prostredí, najmä v oblasti rozvoja turistiky. Sú tu vybudované dve trasy náučného turistického chodníka. Podmienky pre rekreáciu pri vode a to najmä na rybolov sú vytvorené pri vodnej nádrži Ružín, ktorá ohraničuje severovýchodné územie katastra obce Veľký Folkmar a pri vodnej nádrži Jaklovce, ktorá sa nachádza pod obcou Veľký Folkmar. Chatové osady sú vybudované vo východnej časti pri VN Ružín.

Návrh:

rozvoj cestovného ruchu rozvíjať pri vodnej nádrži Ružín formou prenajímateľných chát a skvalitnení jestvujúcich zariadení v súčasných lokalitách-

6.8. Služby pre cestovný ruch

Základné služby - ubytovanie a stravovanie je dostupné pre návštevníkov priamo v obci – a v blízkom okolí formou ubytovania na súkromí a v ostatných ubytovacích zariadeniach pre turistov .

7. Doprava a dopravné zariadenia

Obec Veľký Folkmar je napojená na dopravný systém cestou II/547, ktorá tvorí v smere Košice – Jaklovce hlavný cestný prieťah cez obec. Na túto cestu sa v centre obce napája cesta III/54714 Veľký Folkmar - Kojšov.

Na tento nadradený dopravný systém sa napája sieť miestnych obslužných komunikácií. V zastavanom území obce sú vytvorené parkovacie plochy iba v centre obce pri zariadeniach občianskeho vybavenia. Chodníky pre peších sú vybudované v iba centre obce.

Obec je obsluhovaná autobusovými linkami s dvomi autobusovými zástavkami zriadenými na ceste II/547 a jednou autobusovou zástavkou na ceste III/54714.

7.1. Cestná doprava

Centrom zastavaného územia obce Veľký Folkmar vedie cesta II/547 so smerom Košice – V. Folkmar, ktorá sa v obci Jaklovce napája na cestu II/546 so smerom Margecany – Gelnica – Hnilčík – smer Spišská Nová Ves.

Cesta II/547 zabezpečuje bezprostrednú územnú aj dopravnú nadväznosť okresov Gelnica a Spišská Nová Ves na krajské sídlo. Pre okres má zväčša tranzitný dopravný charakter. Z týchto dôvodov sa v zmysle ÚPN VÚC Košického kraja – zmeny a doplnky 2009 navrhuje jej úprava v kategórii C 9,5/70 s výhľadom úpravy v kategórii C 11,5/70, pri požiadavke riešenia prejazdu sídlami Jaklovce a Veľký Folkmar. Vo výhľade sa chráni koridor pre trasu obchvatu obce Veľký Folkmar východne od obce.

Charakteristika cestnej siete riešeného územia obce Veľký Folkmar

Obcou Veľký Folkmar je vedená cesta II. triedy č.547, na ktorú sa vo východnej polohe obce v точке na ceste II. triedy napája stykovou križovatkou cesta III/54714, vedúca do koncovkej obce Kojšov.

Cesta III/54714 je vybudovaná kategórie C7,0/60 so šírkou vozovky 6,0m.

Cesta II/547 je v extraviláne vybudovaná kategórie C 8,5/70 so šírkou vozovky 7,0m. Trasa cesty je vedená kopcom Folkmar a vzhľadom na veľké výškové prevýšenie kopca sú do smerového vedenia trasy cesty vložené točky.

V obci cesta II/547 plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2, je vybudovaná kategórie MZ 8,5/50. Pozdĺž komunikácie je jednostranne vybudovaný dláždený peší chodník šírky 1,5m. V rámci projektu revitalizácie centra obce bol v priestore centra vybudovaný pozdĺž zbernej komunikácie obojstranne chodník pre peších a v priestore šošovky centra bolo okolo vodného toku zrealizované dláždené priestranstvo s nástupnou plochou pre cestujúcich SAD, s osadenými informačnými tabuľami, sadovými úpravami priestoru a drevenými pešími lávkami cez vodný tok.

Na ceste II/547 sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2010. Ide o sčítací úsek 02039 – križovatka s cestou III. triedy do obce Kojšov a 02020 – sčítací úsek v obci Veľký Folkmar:

Sčítací úsek	02039	02020
Počet nákladných automobilov	233 skut. voz./24 h	246 skut. voz./24 h
Počet osobných automobilov	2 647 skut. voz./24 h	3 175 skut. voz./24 h
Počet motocyklov	8 skut.voz./24 h	11 skut.voz./24 h
Spolu	2 888 skut.voz./24 h	3 432 skut.voz./24 h

Podľa výsledkov sčítania dopravy je cesta II/547 silne dopravne zaťažená so 7,17% podielom nákladnej dopravy k celkovému počtu vozidiel. Z tohto dôvodu ako aj technických parametrov cesty je potrebné uvažovať s obchvatom cesty mimo zastavané územie obce v zmysle ÚPN VÚC Košického kraja – zmeny a doplnky 2009.

Ostatné obslužné miestne cesty:

Ostatné miestne komunikácie majú charakter obslužných ciest funkčných tried C2, C3. Cesty sú vybudované nedostatočných šírkových parametrov pre obojsmernú premávku, sú tesne obostavané a slepo ukončené cesty nemajú zrealizované obratiská. Nakoľko uličný priestor je úzky a dvory rodinných domov sú do svahu, nie je možné na pozemkoch rodinných domov parkovať vozidlá, ktoré sú odstavované na úzkych vozovkách verejných ciest. Nedostatočný uličný priestor je využívaný aj na skladovanie stavebného materiálu a palivového dreva.

Miestne komunikácie sú vybudované so šírkou vozovky cca 3,0 a 4,0m, v zmysle STN 73 6110 ich radíme do redukovaných kategórií MO 4/30 (red.MO 6,5/30) a MO 5/40(red.MO 6,5/40). Komunikácie majú nepostačujúci uličný priestor a šírka vozovky je nepostačujúca premávku. V neprehľadných úsekoch ciest a vo veľkom pozdĺžnom stúpaní nivelety ciest nie je možné vyhnutie sa dvoch protiidúcich vozidiel a vzhľadom na šírku dopravného priestoru nie je možné vybudovať výhybne.

Križovatky dopravného napojenia miestnych obslužných ciest na zbernú komunikáciu sú neprehľadné vzhľadom na ťažkú konfiguráciu terénu. Vetvy križovatky sú napojené pod ostrým uhlom križovania v stúpaní a bez zakružovacích oblúkov.

Obslužné komunikácie vedené v súlade s vrstevnicovým systémom majú vyhovujúci pozdĺžny sklon nivelety pre automobilovú dopravu. Nevyhovujúci pozdĺžny sklon nivelety majú komunikácie trasované kolmo na vrstevnice a majú charakter zaokruhovania ulíc. Slepo ukončené ulice nemajú vybudované obratiská a vzhľadom na úzky dopravný priestor ich vybudovanie je technicky a finančne náročné. Pozdĺž komunikácií sú vybudované hlboké otvorené odvodňovacie rigoly, pre odvedenie príválových vôd do regulovaného vodného toku tečúceho centrom obce.

Návrh na existujúcej sieti miestnych komunikácií

- miestne komunikácie budú aj v návrhovom období radené do funkčných tried C2 a C3,
- v novonavrhovaných lokalitách obce navrhujeme vybudovať komunikačný systém ciest funkčných tried C2, C3, kategórie MO 7,5/40 so šírkou vozovky 6,5 m a obojstrannými chodníkmi pre peších min. šírky 1,5 m, v zmysle STN 736110.

Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0 m so zabezpečením rozhládových pásiem v križovatkách,

- slepo ukončené ulice dlhšie ako 100 m navrhujeme ukončiť obratiskom podľa technických a finančných možností.
- zabezpečiť mosty zábradlím resp.zvodidlami

7.2. Pešia doprava

V zastavanom území obce je pozdĺž cesty II/547 po pravej strane vozovky v smere jazdy od Košíc vybudovaný dláždený šírky 1,5m. V priestore šošovky v centre obce pri kostole, objekte potravín a zastávkach SAD sú chodníky vybudované obojstranne, s drevenými pešími mostíkmi cez vodný tok, ktorý preteká peším priestranstvom centra obce. Chodníky a pešie priestranstvá sú dláždené.

V ostatnej časti zástavby sa pre peší pohyb využívajú komunikácie a pridružený uličný priestor. Dopravný priestor je úzky a nepostačujúci pre obojsmernú premávku a pohyb peších.

7.3. Statická doprava

V obci sú vybudované tieto parkovacie plochy:

- v rámci revitalizácie centra obce je v západnej polohe šošovky centra vybudované dláždené parkovisko s 10-timi parkovacími státiami s pozdĺžnym radením vozidiel a 9-timi státiami s kolmým radením vozidiel. Celkom pre potreby centra, kde sú sústredené objekty potravín, služieb, obecný úrad a kostol je vybudovaných 19 parkovacích státí. Priamo pri objekte služieb-Jednota sú vydláždené dve pozdĺžne parkovacie státa.
- v zásobovacom priestore domu služieb s jedálňou, ktorý sa nachádza západne od areálu ZŠ je možné parkovanie 15-tich vozidiel,
- pri futbalovom ihrisku je zrealizovaná parkovacia plocha pre 15 vozidiel,
- pre potreby cintorína je vybudovaná parkovacia plocha pre 15 vozidiel v severnej polohe obce s výjazdom zo státí priamo na cestu II/547,

Iné parkovacie plochy pre potreby občianskej vybavenosti v obci nie sú vybudované, parkuje sa pozdĺž ciest na plochách šírkoovo pre tento účel nepostačujúceho uličného priestoru. Parkujúce vozidlá sú prekážkou pre prejazd protiúdcich vozidiel.

Pre potreby obyvateľov bývajúcich v bytovom dome postavenom vo východnej polohe centra obce je vo dvore bytového domu zrealizovaná parkovacia plocha o kapacite 16 státí, z toho jedno státie je vyhradené pre vodičov s obmedzenou schopnosťou pohybu.

Bytový dom pri areáli základnej školy nemá vybudované parkovacie ani garážové státa. Obyvatelia býajúci v rodinnej zástavbe si stavajú garážové státa podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Osobná hromadná doprava

Obec Veľký Folkmar je obsluhovaná siedmimi prímestskými linkou SAD

Prímestské linky:	počet spojov tam/späť
801415 so smerom Kojšov – Margecany	9/9
810418 so smerom Spišská Nová Ves-Krompachy-Košice zastávky: Jednota, Miklipark	3/3
801403 so smerom Gelnica – Margecany - Kojšov zastávky: PD, Jednota, ihrisko	5/5
801409 so smerom Mníšek n/H-Margecany-Gelnica/Opátka-Košice zastávky: ihrisko, Jednota, Miklipark	5/5
801411 so smerom Kojšov-Margecany/Gelnica-Prakovce-Mníšek n/H zastávky: PD, Jednota, ihrisko	4/4
704404 so smerom Levoča-SNV-Spišské Vlchy-Margecany-Košice zastávky: Jednota, Miklipark	1/1

V obci sú zriadené tri autobusové zastávky s označením Veľký Folkmar poľnohosp. družstvo, Jednota, ihrisko.

Za priemerný pracovný deň je obec obsluhovaná 44 spojmi v oboch smeroch.

Na autobusovej zastávke s označením Jednota, ktorá je situovaná do centra obce sú na ceste II/547 zrealizované obojstranne samostatné zastavovacie pruhy s prístreškami pre cestujúcich. V rámci revitalizácie centra obce boli zrealizované dláždené čakacie priestory pre cestujúcich, ktoré sú súčasťou námestia s pešími priestranstvami pred objektom obchodu a kostolom a parkovacími státiami pre centrum obce.

Na zastávke pri hospodárskom dvore, na ceste III. triedy do smeru obce Kojšov je jednostranne osadený prístrešok pre cestujúcich, na zastávke nie je čakací priestor pre cestujúcich.

Na zastávke s označením ihrisko, ktorá je v severnej polohe obce je jednostranne osadený označovník, na zastávke nie je zrealizovaný čakací priestor pre cestujúcich.

Dochádzková vzdialenosť na zastávky nie je väčšia ako 500 m čo je v súlade s STN 73 6110.

Ochranné pásma a hluk od cestnej dopravy

Základné cestné ochranné pásmo je podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984 pre cesty II. triedy je 25 m, pre cesty III. triedy je 20m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch.

Líniovým zdrojom hluku je silne dopravne zaťažená cesta II/547, ktorá vedie zastavaným územím obce v smere východ – západ.

Východiskovým podkladom pre výpočet hluku je intenzita dopravy zo sčítania dopravy stav v roku 2005, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety komunikácie. Výpočet hluku bol prevedený podľa "Metodických pokynov SK-VTIR" z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN-Z. Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcí možných odrazov, pevných prekážok a pod.

Výpočet hluku od automobilovej dopravy pre rok 2010 :

n	=	200	skutočných vozidiel/h
% NA	=	7,17	%
Faktory	F1	=	1,26
	F2	=	1,5
	F3	=	1,0

pomocná veličina X = 378

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi komunikácie podľa výpočtu dosahuje hodnotu $L_{Aeq} = 65,77\text{dB(A)}$.

Pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SR č.549/2007 Zb. najvyššie prípustnú hodnotu hladiny hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A). Táto hladina je podľa výpočtu dosiahnutá vo vzdialenosti 32 m od osi komunikácie, hladina hluku 65 dB(A) vo vzdialenosti 9,6 m.

Ochranné pásma a hluk od cestnej dopravy

Základné cestné ochranné pásmo je podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984 pre:

rýchlostné cesty 100m,

cesty I. triedy 50m,

II. triedy 25m,

III. triedy 20m, od osi ciest v extravilánových úsekoch.

Letecká doprava

Riešené územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

Upozorňujeme však na skutočnosť, že v zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Leteckým úradom SR nasledujúce stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písmeno a)
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm. b)
- zariadenia, ktoré môžu narušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1 písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1 písmeno d).

8. Vodné hospodárstvo

8.1. Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

V obci je vybudovaný obecný vodovod na pitnú vodu, ktorý je zásobovaný z vlastného zdroja. Vodným zdrojom obecného vodovodu je povrchový odber z potoka v lokalite Predná dolina. Odoberané množstvo vody je cca 2 l/s, ale je možné čerpať až do 7 l/s.

Voda z povrchového odberu je zachytávaná jednoduchým vodným zariadením na zachytávanie povrchových vôd a zachytením povrchovej vody v nádrži. Pôsobí zároveň ako

prerušovacia komora na zníženie hydraulického tlaku v prívodnom potrubí. Prívodné potrubie DN 110 privádza vodu gravitačne do úpravne vody a následne do vodojemu.

Vodojem slúžiaci len pre obec Veľký Folkmár je podzemný, chránený oplatením. Obsah vodojemu je $2 \times 100 \text{ m}^3$. Na systém zásobovania pitnou vodou je napojená väčšina nehnuteľnosti v obci včítane občianskej vybavenosti a iných odberateľov. Rozvodná sieť je uložená v jestvujúcich komunikáciách prevažne v súbahu s inými sieťami. Sieť DN 80 - 100 je kombinovaná zaokruhovaná a vetvená s možnosťou zaokruhovania pri ďalšom rozvoji obce.

V potrubí v najvyššom bode v čase zvýšeného odberu nie je dostatočný pretlak a preto bude potrebné vykonať následné technické opatrenia na zvýšenie hydr. tlaku, resp. bude potrebné osadiť nový vodojem v prípade rozvoja obce nad uvažovaný prírastok riešený v predmetnom ÚPN-O (aj z kapacitných dôvodov VDJ) na dosiahnutie priaznivých tlakových pomerov.

Vzhľadom na kapacitu zdroja vody, je možný aj rozvoj obce. Vodovodná spotrebná sieť pokrýva celú obec v jednom tlakovom pásme. Rozvodné potrubie v obci je z materiálov OC, PVC profilu DN 100. Potrubie je uložené prevažne v krajnici komunikácií v súbahu s ostatnými sieťami TI. Potrubie pod štátnou cestou je uložené v ocelevej chráničke. Na vodovode sú osadené požiarne hydranty, ktoré zároveň slúžia na odkalenie a odvzdušnenie potrubia. Potreba vody pre časť ostatného obyvateľstva, ktoré z rôznych dôvodov nie je napojená na obecný vodovod, je zabezpečovaná z vlastných vodných zdrojov – studní. Vo väčšine týchto vodných zdrojov – studní voda podľa rozborov hygienickým normám nevyhovuje. Na dôvažok hrozí, že počas dlhotrvajúcich suchých období bude výdatnosť studní deficitná vplyvom poklesu spodných vôd. Odporúčame zbývajúcu časť obce napojiť na uvedený obecný vodovod na pitnú vodu pre potreby samotnej obce aj iných odberateľov.

Návrh riešenia.

Súčasný stav v zásobovaní sídla pitnou vodou je vyhovujúci a východiskový aj pre návrhové obdobie. Vzhľadom na zdroj vody, ktorý pokrýva súčasnú maximálnu dennú potrebu, je možný aj rozvoj obce. Vodovodná spotrebná sieť pokrýva celú obec v jednom tlakovom pásme. Stav siete a tlakové pomery sú momentálne vyhovujúce ale je potrebné robiť úpravy (osadenie VDJ). Pre zabezpečenie dodávky vody v cieľovom roku podľa návrhu rozšírenia bývania a vybavenosti je odporúčané dobudovanie vodovodnej siete k návrhovým plochám. Na systém zásobovania pitnou vodou bude napojená ostávajúca časť nehnuteľnosti v obci včítane občianskej vybavenosti, novonavrhovaných objektov a iných odberateľov. Vo výhlade je aj zdroj „Ryna.“

Výpočet potreby vody

Potreba vody do roku 2030:

Základné hydrotechnické údaje

Počet obyvateľov Veľký Folkmar	- r. 2011	...	940
	- predpoklad v r. 2030		
	787 + 1927 obyv.		1050
- počet napojených obyvateľov na vodovodnú sieť r. 2011 (70%)		...	735
- predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2030 (100%)			1050

Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „ vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z.z.“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Kritériá pre určenie špecifickej potreby vody:

- špecifická potreba vody pre byty s kúpeľňou a lokálnym ohrevom TÚV ... 135 l.os⁻¹.deň⁻¹
 - špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť pre obce od 1001 do 5000 obyvateľov ..25 l.os⁻¹.deň⁻¹
- Obec Veľký Folkmar:

NÁVRH		priemerná denná potreba vody			max. denná potreba vody		maximálna hodinová potreba vody	
		Q _p			Q _m		Q _h	
POČET OBYVATEĽOV		160 l.os ⁻¹ .deň ⁻¹			Q _p x 1,6		Q _m x 1,8	
		m ³ /deň	m ³ /hod	l/s	m ³ /deň	l/s	m ³ /hod	l/s
Predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2030	1050	168,00	7,00	1,94	268,80	3,10	20,16	5,58

Výpočet potreby akumulácie vo VDJ k roku 2030:

V zmysle platných noriem odporúčaná veľkosť vodojemu (potrebná akumulácia) sa pohybuje v rozmedzí 60 až 100 % z Q_m.

$$V = 0,6 * Q_m$$

$$V = 0,6 * 268,80 = 161,28 \text{ m}^3$$

Na základe výpočtu jestvujúci vodojem v obci Veľký Folkmar 2x100 m³ vyhovuje.

Návrh vodovodnej siete obce Veľký Folkmar (rozšírenie jestvujúcej)

Pri dimenzovaní potrubí sa vychádza z podmienky

a, maximálnej hodinovej potreby

b, maximálnej dennej potreby a potreby požiarnej vody podľa čl.10, ak bude vodovodná sieť zdrojom požiarnej vody.

Navrhujeme podľa STN 75 5401 potrubie na Q_d + 6,7 l.s⁻¹ = 8,64 l.s⁻¹

8.2. Kanalizácia

Splaškové vody

Veľký Folkmar má vybudovanú verejnú kanalizáciu, ktorá bola budovaná postupne podľa finančných možností. Sieť je vybudovaná z potrubí DN 300 mm. Kmeňové potrubie je uložené pozdĺž štátnej cesty. Do kmeňového potrubia ústia vetvové zberače z bočných komunikácií. Kmeňové potrubie je zaústené do plánovanej čističky odpadových vôd. Recipientom bude vodná nádrž v kú Jaklovce. ČOV je stavebne pripravená, technológia bude predmetom výberového procesu v blízkej budúcnosti.

Návrh riešenia.

Navrhujeme v obci kompletne dobudovať splaškovú kanalizačnú sieť, ktorá by zabezpečila odvedenie splaškových vôd do ČOV. V návrhu ÚPN sa bude uvažovať s napojením všetkých domov a objektov technickej a občianskej vybavenosti na verejnú kanalizáciu. Kanalizačná sieť bude PVC DN 300. Trasovanie novonavrhovanej kanalizácie bude v krajniciach ulíc, resp. v ich polovici. Pri štátnej ceste bude kanalizačné potrubie uložené mimo cestného telesa. Vo väčšej časti povedie v súbehu s vodovodným potrubím.

Čistiareň odpadových vôd

Vzhľadom k počtu obyvateľov, polohy záujmového územia a podnikateľským aktivitám ČOV je mechanicko-biologická čistička odpadových vôd s dlhodobou, obehovou nízko zaťažovanou aktiváciou, nitrifikáciou, denitrifikáciou, stabilizáciou kalu, akumuláciou v kalojeme.

Výpočet množstva odpadových vôd:

Množstvo splaškových odpadových vôd je zhodné s vypočítanou priemernou potrebou pitnej vody za sekundu $Q_p = 1,94 \text{ l/s}$.

Množstvo splaškových vôd:

NÁVRH		priemerná denná potreba vody			max. denná potreba vody		maximálna hodinová potreba vody	
		Q_p			Q_m		Q_h	
POČET OBYVATEĽOV		160 $\text{l.os}^{-1}.\text{deň}^{-1}$			$Q_p \times 1,6$		$Q_m \times 1,8$	
		$\text{m}^3/\text{deň}$	m^3/hod	l/s	$\text{m}^3/\text{deň}$	l/s	m^3/hod	l/s
Predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2030	1050	168,00	7,00	1,94	268,80	3,10	20,16	5,58

Ročné množstvo vyčistenej vody:

$$Q_{\text{ročné}} = Q_{\text{pc}} \times 365 \text{ dní} = 168,00 \times 365 = 61\,320 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Celodenná produkcia BSK_5 :

$$1050 \text{ obyvateľov} \times 60 \text{ g/obyv. deň} = 63\,000 \text{ g/d} = 63,00 \text{ kg/deň}$$

Pri posudzovaní minimálnych a maximálnych odtokov splaškových vôd sa použili koeficienty k_d a k_h podľa tab.č.1 STN 73 67 01 - Stokové siete a kanalizačné prípojky, resp. STN 75 6401 Čistiareň odpadových vôd pre viac ako 500 EO.

Ochranné pásma :

Po výstavbe kanalizácie žiadame v zmysle §15 ods. 2 písm. b) zákona č.442/ 2002 Z. z. určiť pozdĺž kanalizačného potrubia ochranné pásmo vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia na obidve strany 2,5 m.

Dažďové vody

Východnou časťou obce preteká Kojšovský potok. V intraviláne obce sú dažďové vody odvádzané cestnými priekopami do vodného toku.

Návrh riešenia.

Dažďové vody od navrhovaných nehnuteľností v intraviláne obce odvádzajú cestnými priekopami do Kojšovského potoka

8.3. Vodné toky

V katastrálnom území obce Veľký Folkmár SVP š.p. Košice spravuje vodný tok Kojšovský potok (pramení pod Kojšovou hoľou) v hydrologickom poradí č.4-32-02-066 a vodnú nádrž VS Ružín I.

Vodný tok Kojšovský potok je v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky Č. 211/2005 Z.z zaradený medzi vodohospodársky významné vodné

toky. Na severných svahoch pohoria Kojšovská hoľa vyviera Kojšovský potok (aj Rieka). Tečie cez Kojšov, Veľký Folkmar a v Jaklovciach sa vlieva do Hnilca. Kojšovský potok v obci preteká v neupravenom prirodzenom koryte a nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie prietoku Q_{100} - ročnej vody.

Pre vodné toky v k.ú. Veľký Folkmar v súčasnosti nie je v zmysle § 46 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov orgánom štátnej vodnej správy určený rozsah inundačného územia, pričom do doby jeho vyhlásenia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami. Pri určovaní pravdepodobnej hranice inundačného územia je potrebné postupovať individuálne so zohľadnením dostupných údajov, za čo sú považované aj informácie z povodní predchádzajúcich rokov. V prípade, že sa stavebné zámery budú navrhovať v blízkosti vodného toku, je potrebné zabezpečiť ich ochranu pred prietokom Q_{100} ročnej veľkej vody.

Návrh riešenia.

Pri spracovávaní Územného plánu obce Veľký Folkmar je potrebné dodržať nasledovné všeobecné požiadavky:

- rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- pri návrhoch umiestňovania stavieb pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona Č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významného vodného toku Kojšovský potok voľný manipulačný pás v šírke 10,0 m a pozdĺž ostatných tokov 5,0 m,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipienta nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 13 zákona Č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR Č. 296/2005 Z. z. podľa § 6, 1. j. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok,
- dôsledne dodržiavať všetky v súčasnosti platné ustanovenia vodného zákona a ďalších súvisiacich právnych predpisov.

Podľa strategického materiálu "Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Košického kraja 2009" pri navrhovaní investičných činností sa nesmie uvažovať so žiadnou zástavbou v manipulačných pásmach vodného diela Ružín, pričom ako limitujúcu hranicu pre osadenie pevných stavieb je potrebné dodržať kótu 329,6 m n.m. Bpv pri VN Ružín I.

Rozhodnutím KÚŽP Košice č.2005/00158 zo dňa 4.8.2005 je okrem iného zakázané budovanie pevných stavieb a zriaďovanie výpustných zariadení odpadových vôd z pevných stavieb umiestnených nad ochranným pásmom. V pásme ochrany vodnej stavby Ružín I. je umožnený prenájom využívanej plochy na rekreáciu, prístup k vode, spúšťanie a vypúšťanie bezmotorových plavidiel a na miestach označených plavebnou značkou spúšťanie a vyberanie malých motorových plavidiel. V prípade prenájmu pozemkov v dotyku s vodnou plochou na rekreačné účely rozhodnutie uvádza, že nájomca je povinný zabezpečiť si svoj majetok pred škodlivými účinkami vôd a starať sa o ich údržbu.

Podľa strategického materiálu "Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Košického kraja 2009" pri navrhovaní investičných činností sa nesmie uvažovať so žiadnou zástavbou v manipulačných pásmach vodného diela Ružín, pričom ako limitujúcu hranicu pre osadenie pevných stavieb je potrebné dodržať kótu 329,6 m n.m. Bpv pri VN Ružín I.

Rozhodnutím KÚŽP Košice č.2005/00158 zo dňa 4. 8. 2005 je okrem iného zakázané budovanie pevných stavieb a zriaďovanie výpustných zariadení odpadových vôd z pevných stavieb umiestnených nad ochranným pásmom. V pásme ochrany vodnej stavby Ružín I. je umožnený prenájom využívanej plochy na rekreáciu, prístup k vode, spúšťanie a vypúšťanie bezmotorových plavidiel a na miestach označených plavebnou značkou spúšťanie a

vyberanie malých motorových plavidiel. V prípade prenájmu pozemkov v dotyku s vodnou plochou na rekreačné účely rozhodnutie uvádza, že nájomca je povinný zabezpečiť si svoj majetok pred škodlivými účinkami vôd a starať sa o ich údržbu.

Základy protipovodňovej ochrany:

Navrhujeme výstavbu protipovodňovej nádrže v katastrálnom území obce Veľký Folkmár. Nad lokalitou sa nenachádzajú žiadne osídlenia, pod plánovanou nádržou vo vzdialenosti cca 1 500 m sa nachádza južná časť obce. Zastavané územie tvoria najmä plochy rodinných domov so záhradami, plochy služieb a infraštruktúry. Okolité územie je intenzívne poľnohospodársky využívané. Veľké bloky ornej pôdy sú rozčlenené porastmi líniovej a plošnej vegetácie a sieťou spevnených a nespevnených ciest. Priamo cez územie, kde je navrhovaná výstavba nádrže, preteká Kojšovský potok. Stavbu budú tvoriť hrádze a prístupová cesta k vodnej nádrži. Pozemky dotknuté výstavbou sú umiestnené mimo zastavaného územia obce. Navrhovaný retenčný objem nádrže 10 000m³.

9. Zásobovanie elektrickou energiou

súčasný stav:

Zásobovanie elektrickou energiou

Dodávka elektrickej energie pre riešenú obec je zabezpečovaná z 22 kV vedenia č. 204 Kropachy – Budulov odbočeným vedením Veľký Folkmár - Kojšov. Na uvedenú linku sú pripojené 3 ks 22/0,4 kV transformovní, zásobujúcich súčasne bytovú, priemyselnú a poľnohospodársku zástavbu.

Rozmiestnenie a výkony 22/04 kVA transformovní:

TS₁ – juh, typ: stĺpová, transformátor: 250 kVA, záťaž 60%

TS₂ – stred obce, typ: 2,5 stĺpová, transformátor: 250 kVA, záťaž 90%

TS₃ – sever 1, typ: stĺpová, transformátor: 160 kVA, záťaž 60%

TS₄ – sever 2, typ: stĺpová, transformátor: 160 kVA, záťaž 60%

VN vedenie a prípojky sú prevažne vzdušné na podperách. Verejné osvetlenie je umiestnené na podperách NN vedení.

Transformátory TS₁ až TS₃ sú v prevádzkovanom VSD a v súčasnosti je stav napäťových pomerov v obci pomerne vyhovujúci.

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v obci je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom na betónových a drevených stožiaroch v blízkosti verejných komunikácií. Vedenie tvorí zokruhovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce.

Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá, upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia ako aj na sadových osvetľovacích stĺpoch s káblovým rozvodom. Ovládací systém verejného osvetlenia je automatický s časovým spínaním.

Obec je plynofikovaná. Časť RD využíva elektrickú energiu pre ohrev TUV.

Návrh riešenia

Bilancia celkového elektrického výkonu pre bytový fond a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky Pravidiel pre elektrizačnú sústavu číslo 2, článok 4.2.1.1 vydanú SEP v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Kategória	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./	
	Vývod NN	DTS vn/nn
A	1,7	1,5
B1	2,4	2,0
B2	5,2	5,0
C1	10,0	9,0
C2	14,5	14,5

Príkion podľa jednotlivých kategórii:

kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA

kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA

kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody

kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné

kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné + elektrické vykurovanie akumulčné

Potreba elektrickej energie – návrh:

RD - 44 (b.j.)

Riešený počet 44 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategórie bytového odberu nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	75	33	1,7	1,5	50,0
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	20	9	5,2	5,0	45,0
C1	5	2	10,0	9,0	18,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					113,0

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť sa podieľa na maxime zaťaženia obytného súboru asi 20 % v špičke u kategórií A a B1, u kategórie B2 asi 30 % a u kategórie C1 asi 40 %. V zmysle uvedeného merné zaťaženie v jednotlivých kategóriách (bj + vyb.) bude nasledovné:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	75	33	2,04	1,8	60,0
B1	0	0	2,9	2,4	0,0
B2	20	9	6,8	6,5	60,0
C1	5	2	14,0	12,6	25,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU S _c					145,0

Výpočet počtu transformátorov :

DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 630 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie.

Výpočet celkového inštalovaného výkonu transformačných staníc 22/0,4 kV s prihliadnutím na dovolené zaťažovanie bude:

$$S_{DTS} = S_c / 0,75 = 145 / 0,75 = 194 \text{ kVA}$$

pre $S_t = 250$ je potrebných 0,8 teda 1 trafostanica o výkone 250 kVA.

Výpočet je zameraný len na výpočet potrebného počtu DTS do roku 2030 pre navrhované lokality.

V súčasnosti sú v prevádzke tri DTS s celkovým inštalovaným výkonom 660 kVA

Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a menších podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon nebude vyhovovať pre výhľadové potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností elektrickou energiou v navrhovaných lokalitách navrhujeme:

- S postupom výstavby nových bytov v rodinných domoch a výstavby občiansko-technickej a športovorekreačnej vybavenosti zrekonštruovať príslušné jestvujúce trafostanice, resp. zriadiť novú trafostanicu s navrhovaným výkonom ;
- z jestvujúceho vzdušného vedenia k TS₅ – káblovým zemným vedením (resp. závesným káblom – zúženie ochranného pásma v zastavanom území)
- v prípade nárastu odberu el. energie transformačnú stanicu TS_{1,2} osadiť trafom o výkone do 400 kVA,
- Realizovať výmenu nepostačujúceho prierezu vodičov podľa potreby,
- Vybudovať novú sekundárnu sieť NN v nových lokalitách rozvodmi v zemi – ďalšie stupne projektovej dokumentácie.
- Zrekonštruovať jestvujúcu sekundárnu vzdušnú sieť NN – hlavné kmeňové vedenia na prierez 70/11 AIFe pre plošné zabezpečenie odberu elektrickej energie (pokiaľ sa to medzičasom nezrealizovalo).
- Jestvujúce verejné osvetlenie zrekonštruovať– vymeniť staré a poškodené výbojkové svietidla.
- Verejné osvetlenie v nových lokalitách riešiť samostatnými rozvodmi a osvetľovacími telesami na stožiaroch.
- Pre návrh elektrorozvodov v projektových dokumentáciách jednotlivých stavieb používať štandardy materiálov VSE

Uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnoprospešné stavby.

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napäťových úrovniach VN a NN sekundárnej siete. UPN obce rieši vybudovanie ďalších zahusťovacích trafostaníc v novourbanizovaných územných lokalitách pre navrhovanú zástavbu rodinných domov, bytových domov s príslušnou občianskou vybavenosťou, ako aj pre rozvoj výrobných a nevýrobných služieb, administratívne a prevádzkové budovy a sklady. V lokalitách prelúk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundár-nymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 400 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc. Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu niektorých jestvujúcich transformačných staníc a vybudovať ďalšie zahusťovacie distribučné trafostanice v zmysle

navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa.

Na záver je potrebné podotknúť že vzhľadom na značné časové rozpätie od začiatku výstavby do plánovaného ukončenia, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a rovnako prispôbiť aj postupnosť úprav el. siete podľa skutočného postupu výstavby nových RD a podľa meraniami zisteného reálneho nárastu maximálneho súdobého príkonu obce.

10. Zásobovanie teplom

Súčasný stav

V riešenej obci je odber a dodávka tepla pre potreby vykurovania a prípravu TÚV uskutočňovaná nasledovne:

RD len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania prevažne plyných palív. V súčasnosti už v zanedbateľnom množstve je zastúpené vykurovanie a príprava TÚV na báze pevných palív (hnedé uhlie, koks, drevo), resp. v malej miere elektrickou energiou.

BD a zariadenia občianskej vybavenosti sú zásobované teplom z blokových kotolní. Vo výhľade sa súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TÚV zachová.

Plynifikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Stávajúce zdroje tepla u vybavenosti slúžia prevažne len pre jeden, príp. pre dva, objekty v bezprostrednej blízkosti. Nejedná sa o centrálny zdroj tepla.

Obec je plynifikovaná, z toho vyplýva, že zdrojom tepla pre varenie, prípravu teplej úžitkovej vody a vykurovania v zimných mesiacoch, pre väčšinu domácností je spaľovanie zemného plynu. Pre menšiu časť bytov (cca 20 %) ako aj pre doplnenie tepelného zdroja plynifikovaných domácností slúži pevné palivo (drevo, uhlie). Plyn aj pevné palivo sú spaľované v lokálnych spotrebičoch s výkonom do 30 kW v jednotlivých domácnostiach.

Návrh riešenia

Celkovú spotrebu tepla pre ÚK a prípravu TÚV do roku 2025 stanovujeme pre vonkajšiu tepelnú oblasť – 18 °C s tepelným príkonom 9,045 kW (t)/ b. j. u BD a 10,7 kW (t)/ b.j. u RD. Pre vybavenosť budeme uvažovať s potrebou 20 % z potrieb pre byty všeobecne.

Bilancia potreby tepla :

RD – 44 (b.j.)

Pre 44 b.j. do roku 2030 tepelný príkon bude:

$$\begin{aligned} Q_B \text{ RD} &= 44 \times 10,7 &= 471 \text{ kW (t)} \\ Q_{\text{VYB}} &= 2\,346 \times 0,2 &= 94 \text{ kW (t)} \\ Q_{\text{SPOLU}} &= &= 565 \text{ kW (t)} \end{aligned}$$

Ročná potreba tepla :

$$\begin{aligned} - \text{ Bytový fond} &- 3,6 \times 471 \times 2\,000 = 3,39 \text{ TJ/rok} \\ - \text{ Vybavenosť sídla} &- 3,6 \times 94 \times 1\,600 = 0,54 \text{ TJ/rok} \\ - \text{ Spolu } Q_{\text{ROK}} &- &= 3,93 \text{ TJ/rok} \end{aligned}$$

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme komplexnú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Vykurovanie novonavrhovaných objektov OV, poľnohospodárstva, podnikateľských aktivít bude na báze

spaľovania zemného plynu. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

11. Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Obec Obec je v celom rozsahu plynofikovaná. V obci je vybudovaná STL distribučná sieť tlakovej úrovne do 300 kPa. Dodávka plynu v obci je zabezpečená z regulačnej stanice plynu v severnej časti obce - RS o výkone $800 \text{ Nm}^3 \cdot \text{h}^{-1}$, VTL/STL, ktorá slúži pre zásobovanie obcí Veľký Folkmar a Kojšov. Regulačná stanica plynu je pripojená na vysokotlaký plynovod DN 80, PN 4 MPa Jaklovce – V. Folkmar. Rozvod plynu v obci je stredotlaký. Pre jednotlivé domácnosti slúžia domové regulátory pre redukciu STL/NTL. Materiál potrubného rozvodu je PE. V súčasnosti je na STL rozvod plynu pripojená prevažná časť domácností. Priemerný ročný odber jednej domácnosti sa pohybuje medzi 2200 - 2500 m^3/rok , čo nedosahuje optimum 3600 $\text{m}^3/\text{odb}/\text{rok}$ a vykazuje pokles odberu. Príčina je v nestabilnej cenovej hladine s tendenciou nárastu cien plynu.

Návrh riešenia.

Súčasný stav je vyhovujúci i pre návrhové obdobie, z ktorého sa bude odvíjať i plynofikácia pre novonavrhované objekty RD, OV a podnikateľské subjekty v obci. Miestna sieť je vybudovaná ako STL na ktoré nadviaže návrh nových sietí.

Stav obyvateľstva a bytového fondu

Základné údaje o súčasnom a výhľadovom stave obyvateľstva a bytového fondu vychádzajú z evidencie obecného úradu a z voľných disponibilných plôch pre RD. Uvažujeme so 100 % plynofikáciou BD a 90 % - nou plynofikáciou RD a OV.

Štruktúra spotreby plynu v navrhovaných RD

Hod. a ročná potreba p	Nm^3/hod	tis. m^3/rok
Spolu RD:	$1,50 \times 44 \times 0,9 = 59,$	$4400 \times 44 \times 0,9 = 174,2$
Ostatní odberatelia	$5,6 \text{ m}^3/\text{h}$	10,5 tis. m^3/rok
Spolu	$65,0 \text{ m}^3/\text{h}$	184,7 tis. m^3/rok

Pre stanovenie odberu množstva plynu boli použité platné Smernice GR SPP, ako aj údaje OcÚ Veľký Folkmar. Miestne plynovody sú navrhované tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný.

Do r. 2030 ukončí sa plynofikácia všetkých domácností, všetkých MO. V novonavrhovaných častiach RD i pre plochy urbanistickej rezervy vybudovať STL rozvod plynu v nadväznosti na jestvujúci rozvod s domovými prípojkami a regulátormi plynu STL/NTL. Aj z titulu predpokladaného nárastu spotreby plynu v obci V. Folkmar, predpokladáme že bude postačovať výkon jestvujúcej regulačnej stanice v obci. Pri riešení dodržať ustanovenia STN 386413, 386415, 386441, 42, 43 ; STN 733050, 73. Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. č. 251/2012 Z. z. Vybudovať STL rozvody plynu pre plynofikáciu príp. kotolní na tuhé palivo.

Upresnenie bilančných nárokov na odber zemného plynu bude predmetom prípravnej a projektovej dokumentácie jednotlivých stavieb na základe individuálnych potrieb jednotlivých investorov. Rast potreby plynu v jednotlivých rokoch nie je možné v tomto štádiu prípravy presne stanoviť. Je predpoklad, že zvyšovanie odberu plynu bude prebiehať po etapách.

Návrh riešenia

V novonavrhovaných častiach RD – rezervy vybudovať STL rozvod plynu v nadväznosti na jestvujúci rozvod s domovými prípojkami a regulátormi plynu STL/NTL. Pri riešení dodržať ustanovenia STN 386413, 386415, 386441, 42, 43 ; STN 733050, 73. Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. 70/98 Z.z. Vybudovať STL rozvody plynu pre plynofikáciu príp. kotolní na tuhé palivo.

12. Telekomunikácie

Súčasný stav

Obec Veľký Folkmár je súčasťou RTC Východ v primárnej oblasti Spišská Nová Ves. Telefónny účastníci sú napojení miestnou telefónnou sieťou na digitálnu ATU v obci. Telefónny rozvod v sídle je prevedený kombinovane podzemným a nadzemným vedením. Súčasný stav siete si vyžaduje čiastočnú rekonštrukciu.

V rámci novej výstavby sa telekomunikačné rozvody prevedú úložnými kábelmi typu TCEKE, ktoré budú uložené v zemi. V lokalite je zabezpečené pokrytie aj pre mobilnú sieť operátorov T mobile, Orange a O₂ a to žiaričom umiestneným na vrchu nad stráňou „Pažite“ nad obcou.

Návrh riešenia.

V rámci novej výstavby sa telekomunikačné rozvody prevedú úložnými kábelmi s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE s priemerom žíl plynúcich z útlmového plánu.

Trasy navrhnuť s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy

Telefónnu sieť v novonavrhovaných lokalitách sústrediť do jedného sústreďovacieho bodu s umiestnením na pozemku cca 4 m² s prístupom z verejnej komunikácie.

Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t. j. 2 páry na byt a pri nebytových stanicach podľa požiadaviek zákazníkov 2 až 3 násobok dopytu v čase prípravy výstavby telefónnej siete.

Bilancia potreby HTS - potreba prípojok v sídle k roku 2030 :

Pre 44 bytových jednotiek	13 HTS
vybavenosť 30 % z bytového fondu.....	4 HTS
podnikat.subjekty,.....	2 HTS
urbanistická rezerva	1 HTS
C e l k o m	20 HTS

Návrh riešenia

K návrhovému roku 2030 odporúčame vykonať nasledovné opatrenia:

- dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS, s 10 % káblovou rezervou;

- jestvujúca telefónna sieť je realizovaná v prevažnej miere nevyhovujúcim vzdušným vedením, bude potrebné uvažovať s jej rekonštrukciou a rozšírením na rozvody káblové, uložené v zemi;

- v prípade kabelizácie telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblovej televízie;

- podľa požiadaviek obce a odporúčenia Slov. telekomunikácií dobudovať sieť VTA v obci.

Pokrytie územia pre mobilné zariadenia

Súčasný stav:

Celé územie je pokryté sieťou mobilných operátorov Orange, T- mobil a čiastočne aj O₂.

Miestny rozhlas

Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové, do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Návrh riešenia

V miestach novonavrhovanej zástavby v prípade potreby osadiť ďalšie reprodukory.

13. Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásmo vodovodného potrubia je 2m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme vodovodného potrubia je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu vodovodu.

Po výstavbe kanalizácie navrhujeme v zmysle §15 ods. 2 písm. b) zákona č. 442/2002 Z.z. určiť pozdĺž kanalizačného potrubia ochranné pásmo vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany 2,5 m. Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie - vid' § 19 uvedeného zákona. Zákon 251/2012 Z.z. §43 o energetike a o zmene niektorých zákonov z 31.7.2012 stanovuje:

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

a) od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky, Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného (podzemného) elektrického vedenia a nad (pod) týmto elektrickým vedením - vid' § 36 uvedeného zákona. Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

Zákon 251/2012 Z.z. §79,80 o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 31.7.2012 stanovuje ochranné pásma a bezpečnostné pásma. Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásma na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- e) 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prev. tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8 m pre technologické objekty.

Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásma

Bezpečnostné pásma je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb. Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- a) 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm, Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete.

Iné:

pre vonkajšie podzemné el. vedenie do 110 kV vrátane – 1 m od krajného kábla

pre el. stanicu vonkajšieho vyhotovenia 10 m od oplotenia alebo hranice objektu ES

pre nn vzdušné vedenie nie je stanovené ochranné pásma

Vo voľnom teréne budú káble uložené v lôžku z preosiateho piesku, kryté PVC doskami a výstražnou fóliou, oddelené tehľou. Káble uložené pod spevnenými povrchmi sa uložia do rúr FXKVR 160 mm, v hĺbke 1m. Hĺbka uloženia VN káblov bude 1 m pod povrchom.

Vzdialenosti vedenia od ostatných inž. sietí pri súbehy aj pri križovaní podľa STN 73 6005

14. Prírodné podmienky, ochrana prírody a krajinná ekológia

Pre územie obce sú charakteristické biotopy lesov a pasienkov a čiastočne aj poľnohospodárskej krajiny.

Lesné pozemky zaberajú cca 67,1% a poľnohospodárska pôda 25,4% z celkovej výmery územia k.ú.

Z vodných tokov na riešenom území je najvýznamnejší Kojšovský potok, ktorý sa vlieva na k.ú. susednej obce Jaklovce do vodnej nádrže Ružín.

Na území k.ú. Veľký Folkmar sa nenachádza žiadne maloplošné ani veľkoplošné chránené územie národnej siete chránených území. Nachádzajú sa, alebo do k.ú. obce zasahujú tieto územia NATURA 2000:

- časť Chránené vtáčie územie Volovské vrchy (SKCHVU 035) - vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 zo 16.4.2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Volovské vrchy s účinnosťou od 15.5.2010.
- územia európskeho významu : SKUEV0351 Folkmarská skala
- ÚSES:
 - Nadregionálny biokoridor Humenec, Sivec, Vozárska-Slovenský raj – NB/5
 - Regionálne biocentrá

V rámci krajinnoekologického plánu obce sú navrhované ďalšie prvky miestneho systému ekologickej stability.

Na k.ú. obce majú svoje zastúpenie lesné a trávinnobylinné biotopy národného aj európskeho významu.

Na k.ú. obce sú evidované zosuvné územia.

S cieľom zvýšiť ekologickú stabilitu územia a zabezpečiť zvýšenie biodiverzity je v Územnom pláne obce potrebné :

- premietnuť a rešpektovať všetky územia ochrany prírody a nenavrhovať jej využívanie v rozpore s legislatívne stanovenými zásadami jej využívania,
- premietnuť a rešpektovať územie NATURA 2000 – CHVÚ Volovské vrchy a SKUEV0351 Folkmarská skala,
- premietnuť všetky kategórie nadradených prvkov ÚSES,
- premietnuť a navrhnuť dotvorenie regionálneho územného systému ekologickej stability a premietnuť prvky miestneho územného systému ekologickej stability vymedzené krajinnoekologickým plánom obce,
- do textovej a grafickej časti okrem návrhu kostry MÚSES premietnuť navrhované opatrenia a riešenia z textovej časti krajinnoekologického plánu,
- zachovať prírodnú brehovú vegetáciu pozdĺž vodných tokov pretekajúcich katastrálnym územím obce,
- v území s vysokým stupňom zornenia vytvárať podmienky pre rozčlenenie veľkých orných plôch výsadbou zelene v remízkach, okolo poľných ciest, potokov a vodných kanálov,
- zamedziť výrub rozptýlenej zelene,
- navrhnuť zalesnenie málo úrodných poľnohospodárskych plôch,
- riešiť v zastavanom území obce zachovanie, udržiavanie a zvýšenie podielu drevinovej vegetácie vo verejných i súkromných priestoroch,
- vhodným spôsobom usmerňovať rekreačné aktivity na významných lesných lokalitách, zabraňovať neusmernenej výstavbe chat a rozširovania chatových oblastí na úkor biologicky významných lokalít,
- doplniť líniovú zeleň okolo cestných komunikácií a navrhnuť líniovú zeleň okolo hlavných poľných ciest,
- navrhnuť protierózne úpravy v atakovanom území,
- navrhnuť opatrenia na zdržanie dažďových vôd na k.ú. obce a minimalizovať tak riziko ohrozenia záplav a príválových vôd v území,

- v rámci návrhu odvádzania dažďových vôd navrhnuť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- navrhnuť protipovodňové opatrenia Kojšovského potoka a ostatných vodných tokov pretekajúcich územím obce na protipovodňovú ochranu pred prietokom Q_{100} ročných veľkých vôd, úpravy vodných tokov v zastavanom území na Q_{100} riešiť ekologicky vhodným spôsobom,
- rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7 /2010 Z.z. o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- pozdĺž brehov tokov pretekajúcich riešeným územím je potrebné ponechať pre potreby opráv a údržby územnú rezervu šírky min. 10 m pri Kojšovskom potoku a 5m pri ostatných tokoch,
- nesmie sa uväzovať so žiadnou zástavbou v manipulačných pásmach vodného diela Ružín, pričom ako limitujúcu hranicu pre osadenie pevných stavieb je potrebné dodržať kótu 329,6 m n.m. Bpv pri VN Ružín I.

15. Krajinnoekologická syntéza

Syntéza abiotického komplexu (ABK)

Posudzované územie leží v abiokomplexoch, charakterizovaných hodnotami uvedenými v nasledovnej tabuľke.

Typ reliéfu	nižšie hornatiny pahorkatiny	silne členité silne členité
Klimatické oblasti a okrsky	chladná oblasť mierna oblasť	Mierne chladný Mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový Mierne teplý, vlhký, vrchovinový
Kvartérny pokryv a pôdotvorný substrát	Ostatné bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty	hlinito kamenité a hlinité sedimenty.
Pôdny typ	KM RN RA LI	Kambizeme Rankre Rendziny Litozeme

Syntéza súčasnej krajinnej štruktúry (SKŠ)

Podľa systému triedenia krajinnej pokrývky vytvorenej aplikáciou údajov CORINE land cover sa súčasná krajinná štruktúra územia Veľký Folkmar člení podľa nasledovnej tabuľky.

Triedy krajinej pokrývky	
urbanizované a priemyselné areály	sídlná zástavba
	priemyselná zástavba
poľnohospodárske areály	orná pôda
	trvalé kultúry
	lúky a pasienky
	heterogénne poľnohospodárske areály
lesné a poloprírodné areály	listnaté lesy
	zmiešané lesy
	ihličnaté lesy

Typy krajinoekologických komplexov

Na základe predchádzajúcich syntéz sa územie katastra nachádza v krajinoekologických komplexoch (KEK) uvedených v nasledovnej tabuľke.

Typy krajinoekologických komplexov	
KEK Hornatín na kyslých horninách	Hornatín na kyslých horninách s prevahou listnatých lesov
KEK Pahorkatín	Pahorkatiny a nižšie plošinné predhoria s mozaikou listnatých lesov a trávnatých porastov
KEK Krasových planín	Krasové planiny s prevahou listnatých lesov
Stupeň urbanizácie (podiel zastavanej plochy z plochy krajinoekologického komplexu)	
< 1 %	poľnohospodárska a lesná krajina bez osídlenia
1 – 10 %	vidiecka krajina so slabým stupňom osídlenia

16. Krajinoekologická interpretácia

Estetické vnímanie krajiny

Z hľadiska estetického vnímania krajiny, ktoré je veľmi rozporuplným pojmom kvôli značnej subjektivite, je ako estetická vnímaná krajina všetkých KEK. Najväčšie negatívum z pohľadu estetického vnímania krajiny v katastrálnom území obce sú nevhodné lesohospodárske zásahy, hlavne vo východnej časti. Rozsah negatívnych prvkov a vizuálnych impaktov nenaruša žiaden KEK do takej miery, aby sa dal označiť za krajinu málo estetickú.

Environmentálne problémy

Na základe ekologickej kvality katastrálnych území podľa štruktúry využitia je koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia Veľký Folkmar 0,61-0,8. Ekologicky kvalitná plocha na obyvateľa ($m^2 \cdot obyv^{-1}$) je 20001-50000. V posudzovanom území hodnotu krajinársky a biologicky hodnotnejších KEK znižuje lokálne zlý manažment využitia plôch

s nepriaznivým účinkom na prostredie, v KEK s nižšou ekologickou stabilitou a menšou biologickou hodnotou sa pridružujú ďalšie environmentálne problémy, napr. erózia pôdy, znečisťovanie vôd a pod.

17. Krajinoekologické hodnotenie

Navrhované činnosti a využívanie

V posudzovaných častiach krajiny sú iba návrhy na rozšírenie intravilánu. Tieto návrhy neznameniaj pri dodržaní platnej legislatívy výraznejší konflikt so súčasným stavom krajiny, jej ekologickej stability a biodiverzity. Súčasné využitie krajiny je pre užívateľov vyhovujúce, nie je však úplne v súlade s krajino-ekologickými limitmi a optimálnym využívaním zdrojov.

Environmentálne limity

Abiotické limity

Abiotické prostredie nie je limitujúcim pre súčasné využitie krajiny či jeho optimalizáciu.

Limity súčasnej krajinej štruktúry

Súčasná krajinná štruktúra je do istej miery limitujúca, nakoľko využiteľná poľnohospodárska krajina je sústredená v okolí intravilánu vo východnej a menej západnej časti obce, mimo neho je prevažne zalesnená, s malým potenciálom rozvoja. Z tohto hľadiska je potrebné pamätať na dostatočnú tvorbu nových štruktúr, resp. štruktúr na ochranu životného prostredia pri plánovaných zásahoch.

Limity vyplývajúce z ochrany krajiny

Limity v tejto oblasti vychádzajú z platnej legislatívy a obmedzení v nej uvedených. V katastri obce sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0351 Folkmarská skala. Pre toto územie platí 2. stupeň ochrany, na ktorý sa vzťahuje § 13 zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon). Pre plánované činnosti v tomto území platí §27 zákona. Časť katastrálneho územia Veľký Folkmar je súčasťou CHVÚ Volovské vrchy, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 ako výnimočné a medzinárodne významné územie pre zachovanie druhov závislých na biotopoch a ekosystémoch, v ktorých sa vyskytujú. Pri možných návrhoch na využitie územia NATURA 2000 je potrebné požiadať príslušný orgán ochrany prírody o vydanie súhlasu podľa § 6 zákona na zásah do biotopu európskeho významu, alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť. V dotknutom území sa nachádza niekoľko jaskýň. Pre činnosti plánované vykonávať v spomenutých jaskyniach, alebo ich ochrannom pásme je potrebné požiadať orgán ochrany prírody o súhlas podľa §24 ods. 5 a ods. 10 zákona. Pre ostatné územie platí prvý stupeň územnej ochrany podľa zákona. Na územie s prvým stupňom ochrany sa vzťahuje § 12 zákona.

Limity vyplývajúce zo stresových javov

Tieto limity sú najviac určujúce pre jednotlivé typy činnosti v krajine, najmä intenzívne poľnohospodárske a lesohospodárske využitie, nakoľko všetky tieto činnosti a zámery len prehľbujú doterajšie stresové javy, zvyšujú ich rozsah a intenzitu. Ide najmä o znečistenie podzemných a povrchových vôd a eróziu pôdy. Limity pozdĺž líniových stresových javov sú dané legislatívou, ostatné stresové javy neznameniaj obmedzenie bežného obhospodarovania krajiny.

18. Krajinnoekologický plán – ekologicky optimálne priestorové usporiadanie

a využívanie územia

Alternatívny ekologický výber

Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, vo veľkej časti katastra je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Taktiež je potrebné posúdiť, či je možné katastrálne územie obce využívať pre výstavbu veterných a fotovoltaických elektrární, ktoré by v tomto prostredí vytvárali výrazne negatívny prvok, jednak z dôvodu krajinnej scenérie a jednak z dôvodu výskytu chránených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov.

Využívanie lesného pôdneho fondu nie je potrebné výraznejšie meniť, väčší dôraz treba klásť na obnovovanie poškodených lesných porastov. Lokálne možno zlepšiť mladé monokultúry ich postupnou premenou na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie. Veľkoblokové oráčiny sa v katastri obce nenachádzajú.

Krajinnoekologický plán

V posudzovanom území je potrebné vykonať niekoľko opatrení, ktoré povedú k ekologicky únosnému využívaniu krajiny.

Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané nadmerne (priehony, napájadlá), je potreba zvýšiť podiel extenzívneho prepásania. Oráčiny je potrebné doplniť pestrejšou mozaikou s prirodzenými spoločenstvami, zvýšiť podiel mimolesnej vegetácie ako stabilizujúceho prvku v krajine to je potrebné hlavne okolo intravilánu obce, ktorá je tvorená vo veľkej miere poľnohospodárskymi kultúrami. V ostatnej časti je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene dostatočné. Toto je navrhované v nadväznosti na jestvujúce drevinové formácie a okolo prirodzených či antropogénne podmienených línií tak, aby mimolesná zeleň slúžila aj na elimináciu erózie pôdy. V oblasti lesného hospodárstva najväčší problém predstavujú lesné porasty nachádzajúce vo východnej časti intravilánu obce. V týchto je potrebné vykonať lesnícke zásahy vedúce k ich obnove a zlepšeniu ich zdravotného stavu. V ostatnej časti katastra sú jestvujúce lesné porasty pomerne stabilné a s ich postupným dorastaním sa bude zvyšovať ich vnútorná nestabilita, čo je zrejmé z jestvujúcich poznatkov v širšom priestore, avšak tento fakt nehovorí o vhodnosti pestovania lesov na súčasných stanovištiach, ktoré je v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami.

Krajinnoekologické opatrenia

opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Odstraňovanie invázných rastlín

Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu

Zvyšovanie rubnej doby

Predlžovanie obnovnej doby

Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)

Šetrné spôsoby sústredovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)

Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)

Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy

Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov

Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality

Poľnohospodársku pôdu vhodne doplniť mozaikou prirodzených spoločenstiev

Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)

Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce)

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Extenzívne prepásanie kozami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Kombinovaná pastva (napr. oviec a dobytku so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia)

Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne

Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty

Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva

Vykonať opatrenie vedúce k zvýšeniu estetickej hodnoty krajiny

Spriechodniť bariéry na vodných tokoch

opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov

Vyššie uvedené opatrenia sa týkajú aj ochrany najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd, čo je v súčasnosti často zamieňané za ich čo najintenzívnejšie využitie. Zvláštnu pozornosť si zasluhujú podzemné vody. Oblasť kultúrno-historických zdrojov je uvedená v ďalších kapitolách.

opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

V tejto oblasti je potrebné uskutočniť niektoré opatrenia technického charakteru (vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, zlepšovanie a skvalitňovanie využívania jestvujúcich energetických zdrojov, likvidácia nelegálnych skládok odpadu), aby nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím. Niektoré vplyvy je však možné eliminovať relatívne nenáročnými opatreniami, ako je estetizácia intravilánu obce. Taktiež je potrebné rozširovať a prehĺbovať ekologické myslenie obyvateľov, ktoré povedie k trvalo udržateľnému rozvoju.

opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach

Osobitnú pozornosť treba venovať údržbe, úprave a obnove parkových plôch a zelene okolo historických pamiatok v obci. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia.

19. Životné prostredie.

Kvalita životného prostredia obce je ovplyvnená zdrojmi znehodnotenia, ktoré sa nachádzajú na území obce. Z lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia sú to najmä miestne vykurovacie systémy. K znečisteniu ovzdušia prispieva aj automobilová doprava po ceste II/547.

Zdrojom znečistenia povrchových a podzemných vôd sú predovšetkým komunálne odpadové vody. Ako ďalší zdroj znečistenia môžeme považovať v súčasnosti v katastrálnom území obce poľnohospodárske družstvo.

Na území obce vzniká predovšetkým komunálny odpad (KO), ktorý je produkován obyvateľmi obce. Ukladanie komunálneho odpadu je zabezpečené na skládku zmluvným partnerom. Je zavedený separovaný zber odpadov. Zberný dvor ani kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu nie sú zatiaľ obcou zabezpečené.

Na k.ú. obce sú evidované staré banské diela, zosuvy a jedna upravená skládka odpadov.

V území neboli zistené prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov je územím vedené dvojité 110 kV vonkajšie elektrické vedenie, v území je aj niekoľko vetiev 22 kV vedenia

Ochrana povrchových a podzemných vôd.

Ovzdušie.

Vývoj znečistenia podľa jednotlivých znečisťujúcich látok má v medzročnom porovnaní trvale klesajúci trend. V riešenom území je najväčším znečisťovateľom sektor tepelného hospodárstva (plynové kotolne na území obce, kotolne spaľujúce drevnú hmotu).

Požiadavky na riešenie:

- rozpracovať ochranu ovzdušia z pohľadu dopadu energetických zdrojov na kvalitu ovzdušia, zväziť dopad znečisťovateľov na priamo ovplyvňujúce životné prostredie mesta,
- stanoviť zásady ochrany ovzdušia v zmysle zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia,

Malé zdroje znečistenia ovzdušia:

- tepelné zdroje s menovitým príkonom nižším ako 300 kW (resp. výkonom nižším ako 270 kW)

Odpady

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva do r 2005. Vzhľadom na absenciu nadradených dokumentov aktuálnejší chýbajú. Zber komunálneho odpadu realizuje zmluvný partner. Obec má vybudovaný zberný dvor pre separovanie odpadu vrátane biologického.

Ochrana pred žiarením

Pri navrhovaní nových stavieb a posudzovaní ich vnútorného ovzdušia a vonkajšieho žiarenia je treba postupovať podľa Nariadenia vlády SR č. 350/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

20. Zájmy obrany štátu, civilnej obrany, protipovodňovej a požiarnej ochrany

Zájmy obrany štátu

Pri koncipovaní ďalšieho rozvoja mesta je nevyhnutné rešpektovať záujmy obrany štátu, ktoré sa týkajú katastrálneho územia obcí. Znamená to potrebu zabezpečenia trvalej priechodnosti cesty I, II. a III. triedy

Civilná ochrana

Okrem štandardných zariadení CO pre lokálne zabezpečenie ukrytia obyvateľstva, nie sú v obci žiadne iné špeciálne zariadenia civilnej obrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo osobitným požiadavkám, ktoré by bolo potrebné v návrhu spoločného územného plánu obcí zohľadňovať.

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení zákona NR SR č. 237/2000 Z.z. (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni spoločného územného plánu obcí (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Preto ochranné stavby CO obyvateľstva musí obec zabezpečiť aktualizovaným plánom ukrytia, ktorý je potrebné riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z.Z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a podmienok zariadení civilnej ochrany v zmysle neskorších predpisov.

Ochrana proti vodám z povrchového odtoku

Zastavaným územím obce tečie Kojšovský potok, ktorý je čiastočne regulovaný.

Návrh:

pre potreby opráv a údržby toku ponechať voľný nezastavaný pás pozdĺž oboch brehov v šírke min. 5.0 m

Protipožiarna ochrana

Objekt hasičskej zbrojnice s príslušným zariadením nevyhovuje. Požiarnu ochranu v riešenom území zabezpečuje dobrovoľný hasičský zbor obce

Vo vzťahu k požiarnej ochrane obyvateľstva, je v návrhu ÚPN-O potrebné rešpektovať požiadavky Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru, vyplývajúce z platnej legislatívy.

V návrhu je potrebné riešiť najmä:

- navrhnúť zásobovanie požiarou vodou z požiarnych hydrantov,
- riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb a s ďalšími platnými právnymi predpismi a záväznými STN 73 0873 z odboru požiarnej ochrany,
- pre všetky areály je nutné zabezpečiť zdroj vody na hasenie požiarov a odberné miesta v zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov
- prístupové komunikácie na protipožiarny zásah v zmysle požiadaviek § 82 vyhlášky MV SR č. 288/2000 Z.z.,

21. Stratégia rozvoja obce, postup a etapy výstavby

V návrhu pre spracovanie územného plánu sa zámerne nestanovuje poradie stavebného využitia navrhovaných lokalít sústredenej výstavby rodinných domov. Rozhodnutie o prednostnej výstavbe niektorej z navrhovaných lokalít, t.j. najmä o prednostnom vybudovaní komunikácií a technickej infraštruktúry v jednej z nich, bude vecou rozhodovania Obecného zastupiteľstva.

Parcely pre obytnú funkciu v zastavanom území obce z hľadiska časovej výstavby sa využijú podľa konkrétnych potrieb ich vlastníkov. Zariadenia občianskej vybavenosti komerčného charakteru sa budú realizovať podľa reálneho dopytu a ponuky. Vybudovanie zariadení sociálnej a verejnej vybavenosti závisí najmä od finančných možností obce, resp. od získania finančných prostriedkov z verejných zdrojov alebo grantov neziskových (nevládných) organizácií a medzinárodnej spolupráce.

22. Návrh na vypracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov

V intenciách § 12 stavebného zákona v znení zákona NR SR čí. 237/2000 Z.z. a vyhlášky MŽP SR o podrobnejšej úprave a spôsobe spracovania ÚPP a ÚPD je v nadväznosti na územný plán obce potrebné postupne vypracovať nasledovnú zonálnu územnoplánovacia dokumentáciu (ÚPN-Z), alebo urbanistické štúdie: pre sústredenú výstavbu rodinných domov v navrhovaných lokalitách

Všetku túto dokumentáciu je potrebné vypracovať v takom rozsahu a prevedení, aby bola vyhovujúcou a postačujúcou pre územné a stavebné konanie o prípustnosti stavieb podľa požiadaviek Stavebného zákona.

